

Nr. 7066 / 29.05.2025

CODUL ETIC ȘI DE CONDUITĂ PROFESIONALĂ AL PERSONA- LULUI CONTRACTUAL DIN DIN SPITALUL MUNICIPAL CAREI

Nr. crt.	Elemente privind responsabilitii/ operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Intocmit	Cj .Belbe Benjamin	Consilier juridic	23.05.2025	
1.2.	Avizat	Ec.Ciarnau Loredana	Președinte Comisia de Monitorizare SCIM	26.05.2025	
1.3.	Aprobat Comitet Director	Dr.Belbe Marius	Director Medical	27.05.2025	
		Ec. Ciarnau Loredana	Director Financiar Contabil	28.05.2025	
		Dr.Dragos Ciprian	Manager	29.05.2023	

Ed.II,rev0

Data intrarii in vigoare: 10.07.2025

CUPRINS

CAPITOLUL I- Dispoziții generale

CAPITOLUL II - Norme generale de etică și conduita profesională a personalului contractual

CAPITOLUL III - Norme de etică și conduita profesională specifice medicilor

CAPITOLUL IV -Norme de etică și conduita profesională specifice asistenților medicali și moașelor

CAPITOLUL V- Norme de etică și conduita profesională specifice farmaciștilor

CAPITOLUL VI- Norme de etică și conduita profesională specifice profesiei de biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar

CAPITOLUL VII- Norme de etică specifice asistentului social

CAPITOLUL VIII-Norme de etică și conduita profesională specifice consilierului juridic

CAPITOLUL IX- Norme de etică și conduita profesională specifice persoanelor care desfășoară activitatea de control financiar preventiv

CAPITOLUL X-Monitorizarea ,coordonarea si controlul aplicarii normelor de conduita profesionala pentru personalul contractual

CAPITOLUL XI- Dispoziții finale

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

ART.1. Introducere

(1) Codul etic și de conduită profesională a personalului din *Spitalul Municipal Carei*, stabilește norme de conduită etică și profesională și formulează principiile care trebuie respectate în relația cu pacienții, aparținătorii, colegii, în vederea creșterii încrederii prestigiului instituției.

(2) Codul de comportament etic al instituției este proiectat pentru a contribui la îmbunătățirea rezultatelor instituției prin respectarea drepturilor fiecărui pacient și derularea relațiilor cu pacienții și publicul într-un mod etic.

(3) Pacienții au dreptul fundamental la atenția și grija cuvenită care să protejeze demnitatea personală și respectarea valorilor culturale psiho-sociale și spirituale ale acestora. Aceste valori influențează deseori percepțiile pacienților asupra afecțiunilor medicale și a tratamentelor. Înțelegerea și respectarea acestor valori constituie ghiduri pentru instituție în satisfacerea corespunzătoare a nevoilor pacienților.

(4) Conducerea instituției conștientizează faptul că practicile de relaționare cu pacienții precum și conduita personalului instituției în furnizarea de servicii medicale către pacienți au un efect semnificativ asupra răspunsului fiecărui pacient la tratamentele medicale oferite.

ART.2. Termeni

În înțelesul prezentului cod, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

1. **personal contractual ori angajat contractual** - persoana numită într-o funcție în cadrul Spitalului Municipal Carei, în condițiile Legii nr. 53/2003 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2. **funcție** - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite, în temeiul legii, în fișa postului;

3. **interes public** - - acel interes care implică garantarea și respectarea de către instituție a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;

4. **interes personal** - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personalul contractual prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;

5. **conflict de interese** - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;

6. **informație de interes public** - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitatea unității sanitare, indiferent de suportul ei;

7. **informație cu privire la date personale** - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

Acronime și abrevieri

OAMGMAMR - Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România

OBBCSSR - Ordinul Biochimistilor, Biologilor Și Chimiștilor În Sistemul Sanitar Din România

CFPP - Control financiar preventiv propriu

ART.3. Domeniul de aplicare

(1) Codul etic și de conduită al personalului contractual din cadrul Spitalului Municipal Carei, denumit în continuare Codul, reglementează normele de conduită profesională aplicabile personalului contractual.

(2) Normele de conduită profesională prevăzute de prezentul Cod sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul spitalului, încadrat în baza prevederilor Legii nr. 53/2003 Codul muncii, cu modificările ulterioare.

ART.4. Elaborarea prezentului COD DE ETICA SI DEONTOLOGIE PROFESIONALA a personalului spitalului are la baza, ca temei legal, urmatoarea legislatie in vigoare:

- Legea nr. 95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii, cu modificarile si completarile ulterioare;
- OUG nr.57/2019 Codul administrativ;
- Codul de deontologie medicala al Colegiului Medicilor din Romania, din 04.11.2016, forma valabila la 22 dec 2020 ;
- Decizia Colegiului Farmacistilor din Romania nr. 1/2005 privind adoptarea Statutului Colegiului Farmacistilor din Romania si a Codului deontologie al farmacistului, cu modificari ulterioare;
- Legea nr. 460/2003 privind exercitarea profesiunilor de biochimist, biolog si chimist;
- O.U.G. nr. 144/ 2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moasa si a profesiei de asistent medical, precum si organizarea si functionarea Ordinului Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si Asistentilor Medicali din Romania;
- Hotararea OAMGMAMR nr. 2/2009 privind adoptarea Codului de etica si deontologie al asistentului medical generalist, al moasei si al asistentului medical din Romania;
- Legea nr. 466/2004 privind statutul asistentului social ;
- Legea nr. 514/2003 privind exercitarea profesiei de consilier juridic, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Statutul profesiei de consilier juridic ;
- Codul deontologic al consilierului juridic;
- Ordin nr. 923 din 11 iulie 2014 (*republicat*) pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv și a Codului specific de norme profesionale pentru persoanele care desfășoară activitatea de control financiar preventiv propriu
- Legea nr. 571/14.12.2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, institutiile publice si din alte unitati care semnaleaza incalcari ale legii;
- Legea nr. 46/2003 privind drepturile pacientului;
- Ordin nr. 1410/2016 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003.
- Ordin 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice

ART.5. Obiective

Obiectivele prezentului Cod urmăresc să asigure:

- a) ocrotirea drepturilor pacientilor
- b) respectarea obligatiilor profesionale de catre personalul Spitalului Municipal Carei
- c) creșterea calității serviciului medical, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocrăției și a faptelor de corupție, prin:
 1. reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției si al personalului contractual;
 2. informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului contractual în exercitarea funcției;
 3. crearea unui climat de încredere și respect reciproc între pacienți și personalul contractual din cadrul Spitalului Municipal Carei .

ART.6. Politica de etica

Instituția a integrat responsabilitățile sale etice în activitatea de zi cu zi. Astfel, misiunea noastră, viziunea și valorile sunt comunicate pe scara largă în cadrul instituției și reflectă cultura noastră etică.

ART.7.Misiunea:

Misiunea Spitalului Municipal Carei este de a acorda celor mai bune servicii medicale (eficiente, eficace și de calitate) astfel încât să se realizeze îmbunătățirea stării de sănătate a populației deservite.

Activitatea medicală a instituției va respecta principiile fundamentale ale serviciilor publice, adică:

- Eficienta utilizare a resurselor și eficacitatea furnizării serviciilor
- Fiabilitate a raportărilor interne și către exterior
- Conformitate cu legislația aplicabilă

ART.8. Viziunea:

Viziunea Spitalului Municipal Carei este de a deveni un spital de prestigiu prin creșterea adresabilității și performanțelor serviciilor medicale

Această viziune se va realiza prin cooptarea de personal adecvat și crearea /păstrarea unei strânse colaborări cu instituțiile partenere pentru a atinge un raport optim de satisfacție al pacienților.

ART.9. Valori fundamentale:

(1)Prezentul Cod are drept fundament patru valori esențiale, respectiv: responsabilitate, profesionalism, integritate și transparență.

(2)Conducerea și salariații instituției publice trebuie să cunoască și să susțină valorile etice și valorile instituției, trebuie să respecte reglementările cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregulilor

(3)Personalul de conducere, prin deciziile sale și exemplul personal, sprijină și promovează valorile etice și integritatea profesională și personală a celorlalți angajați. Deciziile și exemplul personal trebuie să reflecte:

- a) valorificarea transparenței și probității în activitate;
- b) valorificarea competenței profesionale;
- c) inițiativa prin exemplu;
- d) conformitatea cu legile, regulamentele, regulile și politicile specifice;
- e) respectarea confidențialității informațiilor;
- f) tratamentul echitabil și respectarea indivizilor;
- g) relațiile loiale cu colaboratorii;
- h) caracterul complet și exact al operațiilor și documentațiilor;
- i) modul profesional de abordare a informațiilor financiare;

(4) Pentru a putea acționa în conformitate cu valorile instituției, personalul are nevoie de sprijin și de o comunicare deschisă, în special atunci când este vorba despre ajutorul acordat pentru rezolvarea dilemelor și a incertitudinilor în materie de conduită adecvată. Personalul este liber să comunice preocupările în materie de etică.

(5)Personalul de conducere al instituției trebuie să creeze un mediu adecvat acestui tip de comunicare, are obligația să supravegheze comportamentul efectiv al angajaților referitor la standardul de etică și integritate și să trateze în mod adecvat orice abatere de la codul de conduită.

(6)Acțiunea de semnalare de către salariați a neregulilor trebuie să aibă un caracter transparent pentru eliminarea suspiciunii de delațiune și trebuie privită ca exercitarea unei îndatoriri.

(7)Salariații care semnalează nereguli de care, direct sau indirect, au cunoștință sunt protejați împotriva oricăror discriminări, iar conducătorii au obligația de a întreprinde cercetările adecvate, în scopul elucidării celor semnalate și de a lua, dacă este cazul, măsurile ce se impun.

(8)Conducerea și salariații instituției publice trebuie să aibă o abordare constructivă față de controlul intern managerial, a cărui funcționare o sprijină în mod permanent.

(9)Declararea averilor, intereselor și bunurilor primite cu titlu gratuit se realizează de către toți factorii vizați, în conformitate cu prevederile legale.

ART.10. Principii generale

Principiile care guvernează conduita profesională a personalului contractual sunt următoarele:

- 1.exercitarea profesiilor medicale se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana
- 2.in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publică
- 3.respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului
- 4.colaborarea, ori de cate ori este cazul, cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului

5. acordarea serviciilor se va face la cele mai inalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competente, aptitudini practice și performante profesionale fara niciun fel de discriminare
6. în exercitarea profesiilor medicale trebuie sa dovedeasca loialitate și solidaritate unii fata de altii în orice împrejurare, sa isi acorde colegial ajutor și asistenta pentru realizarea îndatoririlor profesionale
7. personalul medical trebuie sa se comporte cu cinste și demnitate profesionala și sa nu prejudicieze în niciun fel profesia sau sa submineze încrederea pacientului
8. prioritatea interesului pacientului, principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a considera interesul pacientului mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;
9. asigurarea egalității de tratament al pacientilor în fața autorităților și instituțiilor publice - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;
10. profesionalismul - principiu conform căruia personalul contractual are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competența, eficiența, corectitudine și constiințiozitate;
11. imparțialitatea și nediscriminarea- principiu conform căruia angajații contractuali sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;
12. integritatea morală - principiu conform căruia personalului contractual îi este interzis să solicite sau sa accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
13. libertatea gândirii și a exprimării - principiu conform căruia personalul contractual poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;
14. cinstea și corectitudinea - principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul contractual trebuie să fie de bună - credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;
15. deschiderea și transparența - principiu conform căruia activitățile desfășurate de angajații Spitalului Municipal Carei în exercitarea atribuțiilor funcțiilor lor sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor

CAPITOLUL II

NORME GENERALE DE ETICĂ ȘI CONDUITA PROFESIONALĂ A PERSONALULUI CONTRACTUAL

ART.11. Respectarea Constituției și a legilor

- (1) Personalul contractual are obligația ca prin actele și faptele îndeplinite să promoveze supremația legii, să respecte Constituția și legile țării, statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor în relația cu administrația publică, precum și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale
- (2) Personalul contractual trebuie sa se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

ART.12. Obligații în exercitarea dreptului la libera exprimare

Personalul contractual are dreptul la libera exprimare, în condițiile legii

- (1) În exercitarea dreptului la liberă exprimare, personalul contractual are obligația de a nu aduce atingere demnității, imaginii, precum și vieții intime, familiale și private a oricărei persoane.
- (2) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul contractual are obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea.
- (3) În activitatea lor, personalul contractual are obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale sau de popularitate
- (4) În exprimarea opiniilor, angajații contractuali trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

ART.13.Asigurarea unui serviciu de sănătate de calitate

- (1) personalul contractual are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea în practică, în scopul realizării competențelor instituției,
- (2) în exercitarea funcției personalul contractual are obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea autorităților și instituțiilor publice.

ART.14.Loialitatea față de autoritatile si institutiile publice

- (1) Personalul contractual are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul instituției sanitare în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.
- 2) Angajaților contractuali le este interzis:
1. să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătura cu activitatea instituției, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
 2. să facă aprecieri neautorizate în legătura cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care instituția are calitatea de parte sau să furnizeze în mod neautorizat informații în legătură cu aceste litigii, dacă nu sunt abilitați în acest sens ;
 3. să dezvăluie și să folosească informații care au caracter secret, în alte condiții decât cele prevăzute
 4. să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă aceasta dezvăluire este de natură să atragă avantaje ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției ori angajaților contractuali, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;
 5. să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva Spitalului Municipal Carei în care își desfășoară activitatea.
- (3) Prevederile Alin. (2) pct. 1-4 se aplică și după încetarea raportului de muncă, pentru perioada de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.
- (4) Prevederile prezentului Cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului contractual de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

ART.15. Îndeplinirea atribuțiilor

- (1) Personalul contractual răspunde, potrivit legii, de îndeplinirea atribuțiilor ce le revin din funcția pe care o deține, precum și a atribuțiilor ce le sunt delegate.
- (2) Personalul contractual are îndatorirea să îndeplinească dispozițiile primite de la superiorii ierarhici.
- (3) Personalul contractual are dreptul să refuze, în scris și motivat, îndeplinirea dispozițiilor primite de la superiorul ierarhic, dacă le consideră ilegale.
- (4) Personalul contractual are îndatorirea să aducă la cunoștință superiorului ierarhic al persoanei care a emis dispoziția astfel de situații.
- (5) În cazul în care se constată, în condițiile legii, legalitatea dispoziției prevăzute mai sus, personalul contractual răspunde în condițiile legii.

ART.16.Limitele delegării de atribuții

- (1) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții vacante se dispune motivat prin act administrativ de către persoana care are competența de numire în funcție, pe o perioadă de maximum 6 luni într-un an calendaristic.
- (2) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții ocupate al cărei titular se află în concediu în condițiile legii ori se află în deplasare în interesul serviciului se stabilește prin fișa postului și operează de drept.
- (3) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții nu se poate face prin delegarea tuturor atribuțiilor corespunzătoare unei funcții către același personal contractual.
- (4) Personalul contractual care preia atribuțiile delegate exercită pe perioada delegării de atribuții și atribuțiile funcției pe care o deține, precum și atribuțiile parțial preluate, cu excepția situației în care atribuțiile delegate presupun exercitarea controlului ierarhic asupra funcției deținute. În situația în care

funcția ale cărei atribuții sunt delegate și funcția al cărei titular preia parțial atribuțiile delegate se află într-un raport ierarhic de subordonare, personalul contractual care preia atribuțiile delegate semnează pentru funcția ierarhic superioară.

(5) Delegarea de atribuții se face numai cu informarea prealabilă a personalului contractual căruia i se delegă atribuțiile.

(6) Personalul contractual care preia atribuțiile delegate trebuie să îndeplinească condițiile de studii și de vechime necesare pentru ocuparea funcției ale cărei atribuții îi sunt delegate.

(7) Nu pot fi delegate atribuții personalului contractual debutant sau personalului care exercită funcția în temeiul unui raport de serviciu cu timp parțial.

ART.17.Obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor

(1) În procesul de luare a deciziilor angajații contractuali au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

(2) Angajații contractuali au obligația de a nu promite luarea unei decizii de către unitate, de către alți angajați, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

(3) Personalul contractual cu funcții de conducere are obligația să sprijine propunerile și inițiativele motivate ale personalului din subordine, în vederea îmbunătățirii activității instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și a calității serviciilor publice oferite cetățenilor.

(4) În exercitarea atribuțiilor de coordonare, precum și a atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, personalul contractual are obligația de a asigura organizarea activității personalului, de a manifesta inițiativă și responsabilitate și de a susține propunerile personalului din subordine.

(5) Personalul contractual cu funcții de conducere are obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei personalului din subordine, în condițiile legislației specific aplicabile fiecărei categorii de personal.

În acest sens, personalul contractual are obligația:

- să repartizeze sarcinile în mod echilibrat, corespunzător nivelului de competență aferent funcției ocupate și carierei individuale a fiecărei persoane din subordine;
 - să asigure coordonarea modului de îndeplinire a sarcinilor, cu valorificarea corespunzătoare a competențelor fiecărei persoane din subordine;
 - să monitorizeze performanța profesională individuală și colectivă a personalului din subordine, să semnaleze în mod individual performanțele necorespunzătoare și să implementeze măsuri destinate ameliorării performanței individuale și, după caz, colective, atunci când este necesar;
 - să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propune ori aproba avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzând orice formă de favoritism ori discriminare;
 - să nu favorizeze sau defavorizeze accesul ori promovarea în funcțiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme .
 - să evalueze în mod obiectiv necesarul de instruire profesională al fiecărui subordonat și să propună participarea la programe de formare și perfecționare profesională pentru personalul din subordine;
 - să delege sarcini și responsabilități, în condițiile legii, persoanelor din subordine care dețin cunoștințele, competențele și îndeplinesc condițiile legale necesare exercitării funcției respective;
 - să excludă orice formă de discriminare și de hărțuire, de orice natură și în orice situație, cu privire la personalul din subordine.
- (6) În scopul asigurării condițiilor necesare îndeplinirii cu imparțialitate a îndatoririlor ce decurg din raporturile ierarhice, angajații în funcție de conducere au obligația de a nu se angaja în relații patrimoniale cu personalul din subordine.

ART.18.Folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute

(1) Personalul contractual are obligația de a nu folosi atribuțiile funcției deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.

(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, personalul contractual nu poate urmări obținerea de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

(3) Angajații contractuali au obligația de a nu interveni sau influența vreo anchetă de orice natură, din cadrul instituției sau din afara acesteia, în considerarea funcției pe care o dețin.

(4) Angajații contractuali au obligația de a nu impune altor angajați contractuali să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

ART.19.Păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialitatea

Personalul contractual are obligația să păstreze secretul de stat, secretul de serviciu, precum și confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției, în condițiile legii, cu aplicarea dispozițiilor în vigoare privind liberul acces la informațiile de interes public.

ART.20.Utilizarea responsabilă a resurselor publice

(1) Personalul contractual este obligat să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului și a instituției publice, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.

(2) Personalul contractual are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând instituției numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.

(3) Personalul contractual trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care îi revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.

(4) Personalului contractual care desfășoară activități publicistice în interes personal sau activități didactice îi este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica instituției publice pentru realizarea acestora.

ART.21.Respectarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților

(1) Angajații contractuali și persoanele din funcții de conducere, au obligația să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților, precum și normele de conduită.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), angajații contractuali și persoanele din funcții de conducere, trebuie să exercite un rol activ, având obligația de a evalua situațiile care pot genera o situație de incompatibilitate sau un conflict de interese și de a acționa pentru prevenirea apariției sau soluționarea legală a acestora.

(3) În situația intervenirii unei incompatibilități sau a unui conflict de interese, persoanele din funcții de conducere și angajații contractuali au obligația de a acționa conform prevederilor legale pentru încetarea incompatibilității sau a conflictului de interese, în termen legal.

(4) La numirea într-o funcție publică, la încetarea raportului de serviciu, precum și în alte situații prevăzute de lege, persoanele din funcții de conducere și angajații contractuali sunt obligați să prezinte, în condițiile Legii nr. 176/ 2010, cu modificările și completările ulterioare, declarația de avere și declarația de interese. Declarația de avere și declarația de interese se actualizează anual, potrivit legii.

ART.22.Folosirea imaginii proprii

(1) În considerarea funcției pe care o deține, personalul contractual are obligația de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

ART.23.Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri

(1) Orice angajat contractual poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:

1. când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;

2. cand a participat, in exercitarea atributiilor de serviciu, la organizarea vanzarii bunului respectiv;
 3. cand poate influenta operatiunile de vanzare sau cand a obtinut informatii la care persoanele interesate de cumpararea bunului nu au avut acces.
- (2) Dispozitiile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si in cazul concesiunii sau inchirierii unui bun aflat in proprietatea publica ori privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale.
- (3) Angajatilor contractuali le este interzisa furnizarea informatiilor referitoare la bunurile proprietate publica sau privata a statului ori a unitatilor administrativ-teritoriale, supuse operatiunilor de vanzare, concesiune sau inchiriere, in alte conditii decat cele prevazute de lege.
- (4) Prevederile alin. (1) si (3) se aplica in mod corespunzator si in cazul realizarii tranzactiilor prin interpus sau in situatia conflictului de interese.

ART.24.Activitatea publică

- (1) Comunicarea oficială a informațiilor și datelor privind activitatea instituției publice, precum și relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către personalul contractual desemnat în acest sens de conducătorul instituției publice, în condițiile legii
- (2) Personalul contractual desemnat să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducătorul instituției publice în care își desfășoară activitate
- (3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, angajații contractuali pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul ca opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al Spitalului Municipal Carei.
- (4) Personalul contractual poate participa la elaborarea de publicații, poate elabora și publica articole de specialitate și lucrări literare ori științifice, în condițiile legii.
- (5) Personalul contractual poate participa la emisiuni audiovizuale cu excepția celor care ar putea afecta prestigiul funcției.
- (6) În cazurile prevăzute la alin. (4) și (5), personalul contractual nu poate utiliza informații și date la care au avut acces în exercitarea funcției, dacă acestea nu au caracter public.
- (7) În exercitarea dreptului la replică și la rectificare, a dreptului la demnitate, a dreptului la imagine, precum și a dreptului la viață intimă, familială și privată, personalul contractual își poate exprima public opinia personală în cazul în care prin articole de presă sau în emisiuni audiovizuale s-au făcut afirmații defăimătoare la adresa lor sau a familiei lor.
- (8) Personalul contractual își asumă responsabilitatea pentru apariția publică și pentru conținutul informațiilor prezentate, care trebuie să fie în acord cu principiile și normele de conduită prevăzute de prezentul cod.
- (9) Prevederile anterioare se aplică indiferent de modalitatea și de mediul de comunicare.

ART.25.Conduita in relațiile cu cetățenii

- (1) În relațiile cu personalul contractual din cadrul instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și cu persoanele fizice sau juridice, angajații contractuali sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate, integritate morală și profesională
- (2) Personalul contractual are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul instituției, precum și ale persoanelor cu care intră în legătura în exercitarea funcției, prin:
 - a. întrebuințarea unor expresii jignitoare;
 - b. acte sau fapte care pot afecta integritatea fizică sau psihică a oricărei persoane
 - c. dezvăluirea aspectelor vieții private;
 - d. formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase;
 - e. amenințări;
 - f. abuzuri;
 - g. hărțuire verbală ori fizică;
 - h. intimidare.
- (3) Personalul contractual trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificativă pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor cetățenilor.

- (4) Personalul contractual trebuie să adopte o atitudine demnă și civilizată față de orice persoană cu care intră în legătură în exercitarea funcției, fiind îndreptățit, pe bază de reciprocitate, să solicite acesteia un comportament similar
- (5) Personalul contractual are obligația de a asigura egalitatea de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a preveni și combate orice formă de discriminare în îndeplinirea atribuțiilor profesionale.
- (6) Personalul angajat își va trata colegii așa cum își dorește el însuși să fie tratat. Blamarea și defăimarea celorlalți angajați în prezența pacienților, a apartinatorilor, a personalului sanitar, etc precum și orice expresie sau act capabil să compromită încrederea în colegi și autoritatea acestora, constituie o încălcare a regulilor etice.

ART.26. Conduita în cadrul relațiilor internaționale

- (1) Personalul contractual care reprezintă instituția în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și Spitalului Municipal Carei pe care îl reprezintă.
- (2) În relațiile cu reprezentanții altor state, angajații contractuali au obligația de a nu exprima opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.
- (3) În deplasările în afara țării, personalul contractual este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile și obiceiurile țării gazdă.

ART.27. Interdicția privind acceptarea darurilor sau altor avantajelor

- (1) Angajaților contractuali le este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alții, în considerarea funcției, daruri sau alte avantaje.
- (2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) bunurile pe care angajații contractuali le-au primit cu titlu gratuit în cadrul unor activități de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției deținute, care se supun prevederilor legale specifice.

ART.28. Activitatea politică

În exercitarea funcției deținute, personalului contractual angajații este interzis:

- (1) să afișeze în cadrul Spitalului Municipal Carei însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora;
- (2) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- (3) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;
- (4) să colaboreze, atât în cadrul relațiilor de serviciu cât și în afara acestora cu persoanele fizice sau juridice care fac donații ori sponsorizări partidelor politice.

CAPITOLUL III

NORME DE ETICĂ ȘI CONDUITA PROFESIONALĂ SPECIFICE MEDICILOR

ART.29. Principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic:

- (1) Scopul și rolul profesiei medicale:** întreaga activitate profesională a medicului este dedicată exclusiv apărării vieții, sănătății și integrității fizice și psihice a ființei umane.
- (2) Nediscriminarea:** actul profesional și întreaga activitate a medicului se vor exercita, respectiv desfășura fără niciun fel de discriminare, inclusiv în ceea ce privește starea de sănătate sau șansele de vindecare ale pacientului.
- (3) Respectul demnității umane:** în toate situațiile actul profesional, în oricare formă sau modalitate s-ar desfășura, se va face cu respectarea strictă a demnității umane ca valoare fundamentală a corpului profesional.
- (4) Primordialitatea interesului și a binelui ființei umane:** în toate deciziile cu caracter medical, medicul va trebui să se asigure că interesul și binele ființei umane prevalează interesului societății ori al științei. **Obligativitatea normelor profesionale și a celor de conduită:** medicul trebuie să depună toate diligențele și să se asigure că decizia profesională pe care o ia sau intervenția cu caracter medical respectă normele și obligațiile profesionale și regulile de conduită specifice cazului respectiv. **(5) Independența profesională:** medicul este dator să stăruie și să își apere independența profesională, fiind interzisă

orice determinare a actului medical ori a deciziei profesionale de rațiuni de rentabilitate economică sau de ordin administrativ.

(6)Caracterul relației medic-pacient: relația medicului cu pacientul va fi una exclusiv profesională și se va clădi pe respectul acestuia față de demnitatea umană, pe înțelegere și compasiune față de suferință, precum și pe principiul confidențialității.

(7)Obligația diligentei de mijloace: medicul își va dedica întreaga știință și pricepere interesului pacientului său și va depune toată diligența pentru a se asigura că decizia luată este corectă, iar pacientul beneficiază de maximum de garanții în raport cu condițiile concrete, astfel încât starea sa de sănătate să nu aibă de suferit.

(8)Principiul specializării profesionale: cu excepția unor cazuri de urgență vitală, medicul acționează potrivit specialității, competențelor și practicii pe care le are.

(9)Respectul față de confrăți: de-a lungul întregii sale activități, medicul își va respecta confrății, ferindu-se și abținându-se să îi denigreze.

ART.30. Consimțământul

(1)Acordarea și retragerea consimțământului: nicio intervenție în domeniul sănătății nu se poate efectua decât după ce persoana vizată și-a dat consimțământul liber și în cunoștință de cauză. În aceleași condiții, consimțământul se poate retrage în orice moment de persoana vizată, cu excepția urgențelor vitale.

(2)Consimțământul în cazul minorilor: atunci când, conform legii, un minor nu are capacitatea de a consimți la o intervenție, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său, autorizarea unei autorități sau a unei alte persoane ori instanțe desemnate prin lege; medicul, în funcție de vârsta și gradul de maturitate a minorului și numai strict în interesul acestuia, poate lua în considerare și părerea minorului (numai pentru a afla părerea acestuia și numai dacă are peste 14 ani). **(3)Consimțământul persoanelor fără capacitatea de a consimți:** atunci când, conform legii, un major nu are, din cauza unui handicap mintal, a unei boli sau dintr-un motiv similar, capacitatea de a consimți la o intervenție, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său ori fără autorizarea unei autorități sau a unei persoane ori instanțe desemnate prin lege.

(4)Informarea prealabilă și adecvată a persoanei: medicul va solicita și va primi consimțământul numai după ce, în prealabil, persoana respectivă sau cea îndreptățită să își dea acordul cu privire la intervenția medicală a primit informații adecvate în privința scopului și naturii intervenției, precum și în privința consecințelor și a riscurilor previzibile și în general acceptate de societatea medicală; pe cât posibil, medicul va urmări ca informarea să fie adecvată și raportată persoanei care urmează să își manifeste consimțământul.

(5)Lipsa consimțământului în situații de urgență: atunci când, din cauza unei situații de urgență, nu se poate obține consimțământul adecvat, se va putea proceda imediat la orice intervenție indispensabilă din punct de vedere medical în folosul sănătății persoanei vizate.

(6)Consimțământul implicit: în interesul pacientului sunt valabile și vor fi luate în considerare autorizările și dorințele exprimate anterior cu privire la o intervenție medicală de către un pacient care, în momentul noii intervenții, nu este într-o stare care să îi permită să își exprime voința sau dacă prin natura sa actul medical are o succesiune și o repetabilitate specifică.

ART.31. Secretul profesional și accesul la datele referitoare la starea de sănătate

(1)Secretul profesional: medicul va păstra secretul profesional și va acționa în acord cu dreptul legal al fiecărei persoane la respectul vieții sale private din punctul de vedere al informațiilor referitoare la sănătatea sa.

(2)Întinderea obligației de păstrare a secretului profesional: obligația medicului de a păstra secretul profesional este opozabilă inclusiv față de membrii familiei persoanei respective; obligația medicului să păstreze secretul profesional persistă și după ce persoana respectivă a încetat să îi fie pacient sau a decedat.

(3)Transmiterea datelor referitoare la sănătatea persoanei: medicul va gestiona informația medicală în baza prevederilor prezentului cod, ale legislației în vigoare sau în baza mandatului pacientului; obligația medicului de informare nu mai subzistă în cazul în care pacientul decide, sub semnătură, că nu mai

dorește să fie informat în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință. Este interzisă obținerea, inclusiv pe cale electronică și comunicarea către terți de date medicale, referitoare la persoane care primesc îngrijiri în cadrul Spitalului Municipal Carei și cu care medicul nu are o relație directă medic-pacient.

Conform legii 46/2003 privind drepturile pacientului, datele medicale ale pacientului sunt confidențiale și pot fi divulgate numai în următoarele situații:

- cu consimțământul pacientului în cazul în care divulgarea informațiilor este necesară pentru a salva viața pacientului sau pentru a preveni rănirea acestuia
- în cazul în care divulgarea informațiilor este necesară pentru a preveni săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte ilicite
- în cazul în care divulgarea informațiilor este necesară pentru a proteja interesele publice, cum ar fi în cazul unei anchete penale sau a unei anchete jurnalistice.

În cazul în care medicul obține date medicale referitoare la o persoană care primește îngrijiri în spital și cu care nu are nicio relație directă medic-pacient, acesta este obligat să păstreze secretul profesional cu privire la aceste informații. Încălcarea acestei interdicții poate duce la sancțiuni disciplinare, inclusiv suspendarea sau desfacerea contractului de muncă.

Spitalul are obligația de a lua măsuri pentru a proteja confidențialitatea datelor medicale ale pacienților. Aceste interdicții se aplică tuturor persoanelor care au acces la date medicale, inclusiv personalului medical, administratorilor spitalelor și furnizorilor de servicii medicale.

ART.32.Reguli generale de comportament în activitatea medicală

(1) Comportamentul profesional și etic:

- medicul trebuie să fie un model de comportament profesional și etic, fiind în permanență preocupat de creșterea nivelului său profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiei medicale;
- comportamentul profesional implică, fără a se limita la, preocuparea constantă și permanentă a medicului pentru aflarea, pe orice cale, inclusiv prin intermediul formelor de educație medicală continuă, a celor mai noi descoperiri, procedee și tehnici medicale asimilate și agreeate de comunitatea medicală.

(2) Fapte și acte nedeontologice sunt contrare principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în special, următoarele acte:

- practicarea eutanasiei și eugeniei; cu excepția situațiilor prevăzute de lege sau de normele profesiei,
- refuzul acordării serviciilor medicale;
- abandonarea unui pacient care necesită servicii de urgență sau se află în pericol fără asigurarea că acesta a fost preluat de o altă unitate medicală sau de un alt medic ori că beneficiază de condiții adecvate situației în care se află și stării sale de sănătate;
- folosirea unor metode de diagnostic sau tratament nefundamentate științific sau neacceptate de comunitatea medicală, cu risc pentru pacient;
- cu excepția urgențelor vitale, exercitarea profesiei medicale în condiții care ar putea compromite actul profesional sau ar putea afecta calitatea actului medical;
- emiterea unui document medical de complezență sau pentru obținerea unui folos nelegal sau imoral;
- emiterea unui document medical pentru care nu există competență profesională;
- atragera clientelei profitând de funcția ocupată sau prin intermediul unor promisiuni oneroase și neconforme cu normele publicității activităților medicale;
- folosirea, invocarea sau lăsarea impresiei deținerii unor titluri profesionale, specialități ori competențe profesionale neconforme cu realitatea;
- încălcarea principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic;
- respingerea publică, cu excepția dezbatărilor din comunitatea medicală, a unor mijloace de diagnostic, tratament și profilaxie recunoscute de comunitatea științifică academică medicală, precum și recomandarea publică a unor tratamente nefundamentate științific.

(3) Atingeri ale independenței profesionale constituie o atingere gravă adusă caracterului independent al profesiei medicale următoarele acte:

- cu excepția situațiilor prevăzute de lege și cu anunțarea prealabilă a organelor profesiei, asocierea sau colaborarea, sub orice formă și în orice modalitate, directă ori indirectă, dintre un medic și o persoană care produce sau distribuie medicamente;

-reclama, în orice mod, la medicamente, suplimente alimentare, aparatură medicală sau alte produse de uz medical;

-implicarea, direct sau indirect, în distribuția de medicamente, suplimente alimentare, dispozitive medicale, aparatură medicală sau de alte produse de uz medical;

-încălcarea principiului transparenței în relația cu producătorii și distribuitorii de medicamente și produse medicale;

-primirea unor donații sub formă de cadouri în bani sau în natură ori alte avantaje, a căror valoare le face să își piardă caracterul simbolic și care pot influența actul medical.

(4)Principiului transparenței: medicul va solicita și va accepta numai sponsorizarea activităților realizate strict în interes profesional și va încheia contractul numai în măsura în care nu există o condiționare de orice fel cu privire la obținerea de către sponsor a unor foloase nelegale ori de natură a influența decizia sau prescripția medicală.

Medicul angajat ori aflat în relații contractuale cu un furnizor de servicii medicale îl va informa pe acesta despre existența unei cereri de sponsorizare și despre numele sponsorului înaintea încheierii contractului de sponsorizare. Dacă angajatorul sau beneficiarul se oferă în scris și în timp util să finanțeze el activitatea în considerentul căreia a fost solicitată sponsorizarea, medicul va renunța la cererea de sponsorizare.

Medicul va ține evidența sponsorizărilor și va informa colegiul teritorial în termen de 60 de zile dacă valoarea unei sponsorizări sau valoarea totală a sponsorizărilor depășește cuantumul stabilit prin decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor din România.

În toate situațiile în care sunt sponsorizate activități ce urmează să aibă loc în afara României, înaintea executării contractului de sponsorizare, medicul va depune un exemplar și la colegiul teritorial la care este înregistrat.

Contractele de sponsorizare vor fi păstrate pe o durată de 1 (un) an de la data executării lor și, la cerere, vor fi puse la dispoziția organelor corpului profesional.

Prevederile de mai sus se vor aplica și în cazul în care medicul va fi prestator de servicii ori cesionar de drepturi de autor către un producător ori distribuitor de medicamente, produse medicale ori dispozitive medicale.

Colegiile teritoriale pot înființa un serviciu de informare a medicilor cu privire la încheierea, executarea și implicațiile juridice ale contractelor de sponsorizare.

(5)Caracterul nemediat al relației medic-pacient: cu excepția unor situații obiectiv excepționale și imposibil de înlăturat, orice decizie medicală se va baza în primul rând pe examinarea personală și nemediată a pacientului de către medicul respectiv.

(6)Limitele angajamentului profesional: în orice situație, angajamentul profesional al medicului nu poate depăși competența profesională, capacitatea tehnică și de dotare a cabinetului sau a unității sanitare ori baza materială afectată, inclusiv prin convenții sau colaborări ferme cu alte unități sanitare; dacă medicul nu are suficiente cunoștințe ori experiența necesară pentru a asigura o asistență medicală corespunzătoare, acesta va solicita un consult adecvat situației sau va îndruma bolnavul către un astfel de consult la o altă unitate medicală. Aceleași dispoziții se vor aplica și în cazul în care dotarea tehnică și materială a unității în care are loc consultul sau intervenția medicală nu este adecvată consultului, stabilirii diagnosticului sau intervenției medicale.

(7)Diligenta de claritate: medicul care a răspuns unei solicitări cu caracter medical se va asigura că persoana respectivă a înțeles pe deplin prescripția, recomandarea sau orice altă cerință a medicului, precum și cu privire la faptul că pacientul este, după caz, preluat de o altă unitate medicală ori în supravegherea altui specialist în domeniu.

(8)Colaborarea cu alți specialiști: în situația în care pacientul a fost preluat sau îndrumat către un alt specialist, medicul va colabora cu acesta din urmă, punându-i la dispoziție orice fel de date sau informații cu caracter medical referitoare la persoana în cauză și informându-l cu privire la orice altă chestiune legată de starea de sănătate a acesteia; recomandările formulate de alți specialiști în scris, inclusiv sub forma scrisorii medicale, nu au caracter obligatoriu pentru medicul curant, acesta având libertate de decizie, conform propriilor competențe profesionale și situației particulare a pacientului. **(9)Consultul în echipă:** în situația în care este necesar, medicul, cu consimțământul pacientului sau, după caz, al

persoanei, respectiv al instituției abilitate, va solicita părerea unuia sau mai multor medici, cu care se poate consulta, pentru luarea celor mai adecvate măsuri în interesul pacientului.

(10) Luarea deciziei și comunicarea ei:

- în cazul unui consult organizat de către medicul curant în condițiile colaborării cu alți medici, luarea și comunicarea deciziei finale aparțin medicului care l-a organizat.

- dacă opinia majorității medicilor participanți la un consult organizat în condițiile colaborării cu alți medici diferă de a medicului care a organizat consultul, pacientul ori, după caz, instituția sau persoana abilitată va fi informată.

(11) Dreptul la o a doua opinie medicală: în toate situațiile medicul va respecta dreptul pacientului de a obține o a doua opinie medicală.

(12) Actul medical de la distanță: investigația ori intervenția medicală la distanță, în oricare dintre formele și modalitățile existente, este permisă numai în situația în care pacientul este asistat nemijlocit de către medicul său, iar scopul investigației și procedurilor la care este supus pacientul este acela de a ajuta medicul să determine diagnosticul, să stabilească tratamentul sau să întreprindă orice altă măsură medicală necesară finalizării actului medical sau intervenției medicale în cazul operațiilor. Excepție fac situațiile de urgență.

(13) Finalizarea obligației asumate: medicul se va asigura că pacientul a înțeles natura și întinderea relației medic-pacient, că are o așteptare corectă cu privire la rezultatele actului medical și la serviciile medicale pe care acesta urmează să le primească; odată încheiată înțelegerea medic-pacient, medicul este ținut să ducă la îndeplinire toate obligațiile asumate, așa cum rezultă ele din înțelegerea părților, dintr-un document scris dacă există sau din obiceiurile și cutumele profesiei medicale.

(14) Refuzul acordării serviciilor medicale: refuzul acordării asistenței medicale poate avea loc strict în condițiile legii sau dacă prin solicitarea formulată persoana în cauză îi cere medicului acte de natură a-i știrbi independența profesională, a-i afecta imaginea sau valorile morale ori solicitarea nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic, cu scopul și rolul social al profesiei medicale; în toate cazurile, medicul îi va explica persoanei respective motivele care au stat la baza refuzului său, se va asigura că prin refuzul acordării serviciilor medicale viața sau sănătatea persoanei în cauză nu este pusă în pericol și, în măsura în care refuzul este bazat pe încălcarea convingerilor sale morale, va îndruma persoana în cauză spre un alt coleg sau o altă unitate medicală.

ART.33. Activitățile conexe actului medical

(1) Legalitatea și realitatea conținutului documentelor medicale: medicul va elibera persoanelor în dreptăți numai documentele permise de lege și care atestă realitatea medicală așa cum rezultă aceasta din datele și informațiile pe care medicul le deține în mod legal ori așa cum a rezultat ea în urma exercitării profesiei cu privire la persoana respectivă.

(2) Conformitatea documentului medical cu specialitatea medicală:

- documentele medicale referitoare la starea de sănătate a pacientului, întocmite de medic în urma exercitării personale a profesiei, vor fi în limita specialității și competențelor profesionale ale medicului respectiv;

- orice activitate medicală se va consemna în documente adecvate înregistrării activității respective și se va finaliza printr-un înscris medical.

(3) Obligații referitoare la sănătatea publică:

- medicul are obligația profesională și legală să se îngrijească de respectarea regulilor de igienă și de profilaxie. În acest scop, ori de câte ori are ocazia și este cazul, el va semnală persoanele respective responsabilitatea ce le revine acestora față de ele însele, dar și față de comunitate și colectivitate;

- medicul are obligația morală de a aduce la cunoștință organelor competente orice situație de care află și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

(4) Semnalarea erorilor profesionale:

- medicul care ia cunoștință despre fapte care, în opinia lui, ar putea constitui erori profesionale va informa prin scrisoare medicală medicul autor al faptei;

- dacă eroarea nu este corectată ori apreciază că nu s-au întreprins toate măsurile adecvate situației, medicul va sesiza în mod cât mai detaliat organismele corpului profesional și, cu excepția situațiilor prevăzute de lege, nu va face publice datele.

(5)**Primordialitatea concilierii:** în orice situație litigioasă ori divergență profesională, înaintea oricărui demers public este obligatorie procedura de conciliere din cadrul corpului profesional.

(6)**Obligația de sprijin reciproc și de loialitate:** în toate situațiile și împrejurările legate de exercitarea obligațiilor profesionale, medicii își vor acorda sprijin reciproc și vor acționa cu loialitate unul față de celălalt. Obligația de sprijin și loialitate subzistă și față de corpul profesional și organisme sale.

(7)**Concurența loială** În cazul medicilor cu practică independentă, plata prestației medicale poate să fie directă sau indirectă. În cazul plății directe este obligatorie afișarea la sediu a tarifelor aplicate. Tarifele vor fi stabilite de fiecare medic, cu excepția serviciilor medicale furnizate în baza unui contract. Medicul cu practică independentă poate refuza să își ofere serviciile în cazul neachitării taxelor aferente de către solicitant, cu excepția cazurilor care necesită servicii de urgență sau se află în pericol iminent.

Este interzisă practicarea concurenței neloiale în exercitarea activității medicale sau în legătură cu aceasta.

Prin concurență neloială se înțelege orice acțiune, atitudine sau altă formă de manifestare a medicului, personalului angajat, colaboratorilor ori interpușilor acestora, făcută cu scopul de a menține sau atrage clientela ori de a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, cum ar fi:

- a) deturnarea sau încercarea de deturnare a clientelei prin discreditarea profesională a unui confrate;
- b) perceperea unor onorarii subevaluate în raport cu prețul pieții sau calitatea prestației, atât din punctul de vedere al prestigiului profesiei, cât și din punctul de vedere al onestității față de pacient, cu scopul de a atrage clientela ori de a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, cu riscul de a oferi servicii la niveluri calitative inferioare, precum și acordarea unor reduceri/scutiri/eșalonări de onorarii;
- c) atragerea/fidelizarea clientelei cu avantaje materiale, oferite sub orice formă;
- d) racolarea personalului instruit și format la o unitate medicală concurentă;
- e) determinarea reprezentanților oricăror autorități/instituții de a sfătui toți solicitanții să se adreseze unei anumite unități medicale;
- f) neemiterea sau emiterea neregulată a chitanțelor/bonurilor fiscale/facturilor pentru serviciile taxate;
- g) participarea sau colaborarea la evenimente (audio, video, pe suport informatic etc.) cu scopul de a-și face publicitate în vederea atragerii de clientela, în alte condiții decât cele prevăzute de lege și de prezentul cod;
- h) însărcinarea unui profesionist, chiar și cu titlu gratuit, de a procura clienți ori a face reclamă;
- i) oferirea de avantaje materiale oricărei persoane pentru atragerea clientelei;
- j) orice alte acte sau fapte în accepțiunea prezentului alineat, care vor fi calificate ca atare de către comisia de disciplină, din oficiu sau ca răspuns la sesizări.

Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice și nu pentru a menține sau atrage clientela ori pentru a crește veniturile obținute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenți, în cazuri justificate cum ar fi:

- a) prestații efectuate rudelor până la gradul al III-lea inclusiv sau unui alt medic;
- b) servicii medicale acordate persoanelor paupere, care nu își pot permite costul lor;
- c) alte situații cu caracter excepțional reglementate legal.

ART.34.Cercetarea medicală

(1)**Principiul legalității și eticii cercetării medicale:** orice activitate de cercetare medicală va fi efectuată cu respectarea strictă a principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în respect deplin față de ființa și de specia umană și cu respectarea strictă a condițiilor prevăzute de lege și normele profesiei.

(2)**Cercetarea pe ființa umană** are caracter de excepție și poate fi făcută numai dacă, în mod cumulativ, sunt întrunite următoarele condiții:

- nu există nicio metodă alternativă la cercetarea pe ființe umane de eficacitate comparabilă;
- riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproporționate în comparație cu beneficiile potențiale ale cercetării;

- proiectul de cercetare a fost aprobat de instanța sau autoritatea competentă după ce a făcut obiectul unei examinări independente asupra pertinentei sale științifice, inclusiv al unei evaluări a importanței obiectivului cercetării, precum și al unei examinări pluridisciplinare a acceptabilității sale pe plan etic;
- persoana asupra căreia se fac cercetări este informată asupra drepturilor sale și asupra garanțiilor prevăzute prin lege pentru protecția sa;
- consimțământul a fost dat în mod expres, specific și a fost consemnat în scris. Acest consimțământ poate fi retras expres în orice moment.

(3) Cercetarea pe persoana fără capacitatea de a consimți. Nu poate fi desfășurată activitate de cercetare științifică medicală pe o persoană care nu are capacitatea de a consimți decât dacă sunt întrunite cumulativ condițiile următoare:

- sunt îndeplinite condițiile prevăzute la secțiunea legată de consimțământ;
- rezultatele cercetării au potențialul de a produce beneficii reale și directe pentru sănătatea sa;
- cercetarea nu se poate efectua cu o eficacitate comparabilă pe subiecți capabili să își dea consimțământul;
- autorizarea necesară prevăzută a fost dată specific și în scris;
- persoana în cauză nu are obiecții.

(4) Diligența medicului: medicul este dator să depună toată diligența și să stăruie pentru lămurirea tuturor împrejurărilor de fapt și de drept atunci când este implicat într-o activitate de cercetare medicală. În caz de nevoie, pentru lămurirea deplină, medicul este dator să solicite sprijinul organismelor profesiei medicale.

(5) Intervenția asupra persoanei: nicio persoană nu va putea fi supusă experiențelor, testelor, prelevărilor, tratamentelor sau altor intervenții în scop de cercetare decât în condițiile expres și limitativ prevăzute de lege.

(6) Prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață: prelevarea și transplantul de organe, țesuturi și celule de origine umană de la donatori în viață se fac exclusiv în cazurile și condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, liber, prealabil și expres al acestora și numai după ce persoana respectivă a fost informată, în prealabil, asupra riscurilor intervenției. În toate cazurile, până în momentul prelevării, donatorul poate reveni asupra consimțământului dat; în afara cazurilor expres prevăzute de lege este interzisă prelevarea de organe, țesuturi și celule de origine umană de la minori, precum și de la persoane aflate în viață, dar lipsite de discernământ din cauza unui handicap mintal, unei tulburări mintale grave sau dintr-un alt motiv similar.

(7) Prelevarea de organe, țesuturi și celule umane de la persoane decedate: prelevarea de organe, țesuturi și celule umane, în scop terapeutic sau științific, de la persoane decedate se efectuează numai în condițiile prevăzute de lege, cu acordul scris, exprimat în timpul vieții, al persoanei decedate sau, în lipsa acestuia, cu acordul scris, liber, prealabil și expres dat, în ordine, de soțul supraviețuitor, de părinți, de descendenți ori, în sfârșit, de rudele în linie colaterală până la gradul al patrulea inclusiv.

(8) Limitări ale cercetării medicale

Sunt contrare scopului și rolului profesiei de medic următoarele activități în domeniul cercetării medicale:

- orice intervenție medicală asupra caracterelor genetice prin care se urmărește modificarea descendenței unei persoane. Excepție fac situațiile care privesc prevenirea și tratamentul unor maladii genetice, situație în care se vor obține toate autorizările adecvate;
- orice intervenție prin care se urmărește crearea unei ființe umane genetic identică cu altă ființă umană vie sau moartă;
- crearea de embrioni umani în scopuri de cercetare;
- orice intervenție de natură a determina sexul viitorului copil. Excepție fac situațiile în care în mod obiectiv este necesară determinarea sexului în scopul evitării unei boli ereditare grave legate de sexul viitorului copil;
- examinarea caracteristicilor genetice ale unei persoane în alt scop decât medical și strict în condițiile și procedurile legale;
- orice intervenție prin care s-ar urmări sau s-ar determina selecția persoanelor ori s-ar aduce atingere speciei umane;

-participarea sau implicarea într-o activitate de identificare a unei persoane pe baza amprentelor sale genetice altfel decât în cadrul unei proceduri judiciare penale ori civile sau în scopuri strict medicale ori de cercetare științifică, ambele efectuate strict în condițiile legii;

-participarea la orice fel de acte care au ca obiect conferirea unei valori patrimoniale corpului uman, elementelor sau produselor sale, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege.

ART.35.Publicitatea activităților medicale

(1)Scopul publicității

Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este destinată să asigure publicului informații cu privire la activitatea desfășurată de acestea.

Publicitatea trebuie să fie veridică, neînșelătoare, să respecte secretul profesional și să fie realizată cu demnitate și prudență.

Indiferent de mijlocul de publicitate utilizat, toate mențiunile laudative sau comparative și toate indicațiile referitoare la identitatea pacienților sunt interzise.

Mijloacele de publicitate a formelor de exercitare a profesiei nu pot fi folosite ca reclamă în scopul dobândirii de clientelă.

(2)Mijloacele de publicitate

Formele de exercitare a profesiei de medic pot utiliza unul sau mai multe mijloace de publicitate, respectiv:

- a) plasarea unei firme;
- b) anunțuri de publicitate, potrivit prezentului cod de deontologie medicală;
- c) anunțuri și mențiuni în anuare, cărți de telefon și baze de date cu profesioniștii din sectorul sanitar;
- d) invitații, broșuri și anunțuri de participare la conferințe, colocvii etc., profesionale și de specialitate;
- e) corespondență profesională și cărți de vizită profesionale;
- f) adresă de internet.

Nu este permisă utilizarea următoarelor mijloace de publicitate:

- a) oferirea serviciilor prin prezentare proprie sau prin intermediar la domiciliul ori reședința unei persoane sau într-un loc public;
- b) propunerea personalizată de prestări de servicii efectuată de o formă de exercitare a profesiei, fără ca aceasta să fi fost în prealabil solicitată în acest sens, indiferent dacă aceasta este făcută sau nu în scopul racolării de pacienți;
- c) acordarea de consultații medicale realizate pe orice suport material, precum și prin orice alt mijloc de comunicare în masă, inclusiv prin emisiuni radiofonice sau televizate, cu excepția acelor avizate de Colegiul Medicilor din România sau de alte organisme acreditate de acesta în acest scop.

În cadrul aparițiilor în mediile de informare, medicul va putea prezenta procedee de diagnostic și tratament, tehnici medicale specifice ori alte procedee și mijloace de investigare, dar nu va putea folosi acest prilej pentru a-și face reclamă pentru sine sau pentru orice altă firmă implicată în producția de medicamente, suplimente alimentare ori dispozitive medicale.

(3)Publicitatea prin mijloacele media

Formele de exercitare a profesiei pot publica anunțuri în mica sau în marea publicitate.

Anunțurile publicate în anuarele profesionale privesc activitatea formelor de exercitare a profesiei, numele și principalele specialități și competențe în care medicii își desfășoară activitatea, precum și programul de activitate.

(4)Corespondența

Corespondența formei de exercitare a profesiei poate cuprinde:

- a) numărul de telefon, fax, adresa de internet și adresa electronică (e-mail);
- b) indicarea sediului principal și, după caz, a sediului secundar și/sau a altui loc de muncă;
- c) specialitățile și competențele medicale;
- d) titlurile academice, științifice sau profesionale;
- e) sigla formei respective de exercitare a profesiei.

Cărțile de vizită profesionale ale medicului care își desfășoară activitatea în cadrul formei respective de exercitare a profesiei pot cuprinde mențiunile permise corespondenței, precum și calitatea medicului în forma de exercitare a profesiei.

(5) Pagina web

Medicii, precum și formele de exercitare a profesiei pot avea un website care poate cuprinde mențiuni referitoare la activitatea desfășurată, precum și pe cele permise corespondenței ori publicității. Conținutul și modul de prezentare a adresei de internet trebuie să respecte demnitatea și onoarea profesiei, precum și secretul profesional.

Pagina web nu poate cuprinde nicio intercalare cu caracter de reclamă sau mențiune publicitară pentru un produs sau serviciu diferit de activitățile pe care are dreptul să le furnizeze medicul sau respectiva formă de exercitare a profesiei.

Pagina web nu poate conține legături către alte adrese al căror conținut ar fi contrar principiilor esențiale ale profesiei de medic.

Pentru realizarea cerințelor menționate la alin. precedent, medicul sau forma de exercitare a profesiei deținătoare a paginii web trebuie să asigure în mod regulat vizitarea și evaluarea paginilor proprii și a paginilor la care este permis accesul pe baza legăturilor realizate prin intermediul adresei proprii și trebuie să dispună fără întârziere eliminarea lor în cazul în care conținutul și forma acestora sunt contrare principiilor esențiale privind exercitarea profesiei de medic.

CAPITOLUL IV

NORME DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ SPECIFICE ASISTENȚILOR MEDICALI ȘI MOAȘELOR

ART.36. Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de asistent medical generalist sau cu diverse specializări și moașă sunt următoarele:

- exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- colaborarea, ori de câte ori este cazul, cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- acordarea serviciilor se va face la cele mai înalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel înalt de competențe, aptitudini practice și performanțe profesionale fără niciun fel de discriminare;
- în exercitarea profesiei asistenței medicali generaliști sau cu diverse specializări și moașele trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- asistenței medicali generaliști sau cu diverse specializări și moașele trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia sau să submineze încrederea pacientului.

ART.37. Responsabilitatea personală, integritatea și independența profesională a asistentilor medicali generaliști, asistenților medicali, tehnicienilor radiologi și moașelor:

(1) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical trebuie să evite în exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei și să evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea și moralitatea individuală și profesională.

(2) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical au obligația să manifeste o conduită ireproșabilă față de bolnav, respectând întotdeauna demnitatea acestuia.

În caz de pericol public, asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa nu au dreptul să își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente, conform legii.

(3) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa sunt răspunzători pentru fiecare dintre actele lor profesionale, în limitele competenței.

(4) Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesională, asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa din sistemul public sau privat încheie o asigurare de răspundere civilă pentru greșeli în activitatea profesională.

(5) Încredințarea atribuțiilor proprii unor persoane lipsite de competență constituie greșală deontologică.

(6) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa trebuie să comunice cu pacientul într-o manieră adecvată, folosind un limbaj respectuos, minimalizând terminologia de specialitate pe înțelesul acestora.

(7) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa nu trebuie să solicite și/sau să accepte orice recompense materiale, altele decât formele legale de plată.

ART.38. Raporturi profesionale cu alti profesioniști din domeniul medico-sanitar și institutii

(1) În baza spiritului de echipă, asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa își datorează sprijin reciproc.

(2) Constituie încălcări ale regulilor etice:

- jignirea și calomnierea profesională;

- blamarea și defăimarea profesională;

- orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a asistentului medical generalist, a moașei și a asistentului medical.

(3) În cazul unor neînțelegeri, în considerarea calitatii profesionale, conflictul în prima instanță trebuie mediat de biroul consiliului județean al OAMGAMR și de Biroul executiv la nivel național al OAMGMAMR. Dacă acesta persista, cei implicați se pot adresa Comisiei de etică și deontologie a OAMGMAMR sau justiției, fiind interzisă perturbarea activității profesionale din aceste cauze. În cazul în care se constată încălcări ale regulilor etice, se urmează procedura de sancționare, conform prevederilor legale în vigoare.

(4) În cazul colaborării mai multor asistenți medicali generaliști sau cu diverse specializări și moașe pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluiasi pacient, fiecare practician își asumă responsabilitatea individual prin semnătură în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal. (4) În interesul pacienților, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar, cu respectarea demnității și onoarei profesionale.

(5) Raporturile profesionale cu institutiile Spitalul urmarește să asigure condiții optime asistentului medical în exercitarea profesiei. Asistentul medical aduce la cunoștința persoanelor competente și autorităților competente orice circumstanță care poate prejudicia îngrijirea sau calitatea tratamentelor, în special în ceea ce privește efectele asupra persoanei sau care limitează exercitiul profesional. (6) Asistentul medical, în concordanță cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le îndeplinește, contribuie la orientarea politicilor și dezvoltarea sistemului de sănătate.

ART.39. Educatia medicala continua

În vederea creșterii gradului de pregătire profesională, asistenții medicali au obligația să efectueze cursuri și alte forme de educație continuă creditate de OAMGMAMR, precum și alte forme de educație continuă prevăzute de lege pentru îndeplinirea numărului minim de credite anual necesar reautorizării exercitării profesiei.

ART.40. Obligația acordării îngrijirilor medicale

(1) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa, în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de pacienți.

(2) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa au obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.

(3) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa au obligația să acorde asistență medicală și îngrijirile necesare în limita competenței lor profesionale.

(4) În caz de calamități naturale (cutremure, inundații, epidemii, incendii) sau accidente în masă (naufragii, accidente rutiere sau aviatice, accidente nucleare etc.), asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa sunt obligați să răspundă la chemare, să își ofere de bunăvoie serviciile de îngrijire, imediat ce au luat cunoștință despre eveniment.

(5) Voința pacientului în alegerea asistentului medical generalist sau cu diverse specializări și moașei trebuie întotdeauna respectată, indiferent care ar fi sensul acesteia.

- (6) Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu îi permite exprimarea lucidă a voinței, aparținătorii sau apropiații celui suferind trebuie preveniți și informați corect, pentru a hotărî în numele acestuia, cu excepția imposibilității (de identificare, de comunicare, de deplasare etc.) sau a urgențelor.
- (7) Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa consideră că nu au suficiente cunoștințe sau experiență pentru a asigura o asistență corespunzătoare, se vor consulta cu alți colegi sau vor îndruma bolnavul către alți specialiști.
- (8) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa vor păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale (morale, materiale etc.) ale pacientului, exprimându-și părerea numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății pacientului, cu consimțământul prealabil al acestuia.
- (9) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa pot refuza acordarea unor îngrijiri către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului, cu excepția situațiilor de urgență.

ART.41. Respectarea drepturilor pacientului

Pacientul are următoarele drepturi: dreptul la informația medicală, dreptul la consimțământ, dreptul la confidențialitatea informațiilor și viața privată, drepturi în domeniul reproducerii, drepturi la tratament și îngrijiri medicale.

ART.42. Consimțământul

(1) Intervenție medicală nu se poate efectua decât după ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, în cunoștință de cauză, și-a dat consimțământul.

(2) Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului său, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

(3) Consimțământul pacientului sau, după caz, al reprezentantului legal al acestuia **este obligatoriu:**

- pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul său, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;

- în cazul supunerii la orice fel de intervenție medicală;

- în cazul participării sale la învățământul medical clinic și la cercetarea științifică;

- în cazul fotografierii sau filmării sale într-o unitate medicală;

- în cazul donării de sânge în condițiile prevăzute de lege.

(4) Consimțământul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, după caz, **nu este obligatoriu** în următoarele situații:

- când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență;

- în cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa sunt obligați să anunțe medicul curant/de gardă (decizia fiind declinată unei comisii de arbitraj de specialitate).

ART.43. Secretul profesional

(1) Secretul profesional este obligatoriu.

(2) Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar care nu au o relație terapeutică directă cu pacientul, chiar și după terminarea tratamentului sau decesul pacientului.

(3) Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa, în calitatea lor de profesionist, au aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

(4) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa răspund disciplinar pentru destăinuirea secretului profesional, excepție făcând situația în care pacientul și-a dat consimțământul expres pentru divulgarea acestor informații, în tot sau în parte.

- (5) Interesul general al societății (prevenirea și combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă și altele asemenea prevăzute de lege) primează față de interesul personal al pacientului.
- (6) În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.
- (7) Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate de către asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

ART.44.Situații speciale în practicarea profesiei în sistem instituționalizat

(1) Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate.

Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să i le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnică sau manevră de îngrijire și tratament, de maltratarea din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere.

În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.

Nu este necesară obținerea consimțământului atunci când este necesară intervenția de urgență. Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, după caz, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecință punerea în pericol a vieții pacientului.

Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante.

Nu este admisă nicio discriminare bazată pe o tulburare psihică.

(2) Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor

Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

(3) Asistentului medical generalist sau cu diverse specializări și moașei care îngrijesc un pacient privat de libertate le este interzis să aducă atingere integrității fizice, psihice sau demnității acestuia.

Dacă asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa constată că pacientul privat de libertate a suportat maltratări, aceștia au obligația să informeze organele competente.

(4) Pacienții infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la îngrijire și tratament medical în mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa fiind obligați să asigure îngrijirile de sănătate și tratamentele prescrise acestor pacienți.

Păstrarea confidențialității asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical care au în îngrijire, supraveghere și/sau tratament astfel de persoane.

Între specialiștii medico-sanitari, informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate.

ART.45.Probleme ale îngrijirii minorilor

(1) Dacă asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa apreciază că minorul este victima unei agresiuni sau privațiuni, trebuie să încerce să îl protejeze, uzând de prudențe, și să alerteze autoritatea competentă.

(2) Asistentul medical generalist sau cu diverse specializări și moașa trebuie să fie apărătorul copilului bolnav, dacă apreciază că starea de sănătate nu este bine înțeleasă sau nu este suficient de bine protejată.

(3) În vederea efectuării tehnicilor și/sau a manevrelor de îngrijire și/sau de tratament asupra unui minor, consimțământul trebuie obținut de la reprezentantul legal al minorului, cu excepția situațiilor de urgență.

ART.46.Probleme ale experimentării pe om

(1) Se interzice provocarea de îmbolnăviri artificiale unor oameni sănătoși, din rațiuni experimentale.
(2) Dispozițiile se completează cu celelalte prevederi legale incidente în materie. Impunerea, cu forța sau prin inducere în eroare, a experimentului pe om reprezintă o abatere gravă pentru orice asistent medical generalist, moașă și asistent medical care participă în mod voluntar și conștient la asemenea fapte.

CAPITOLUL V

NORME DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ SPECIFICE FARMACIȘTILOR

ART.47.Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv în respect față de viața și de persoana umană;
- b) în orice situație primează interesul pacientului și sănătatea publică;
- c) respectarea în orice situație a drepturilor pacientului;
- d) colaborarea ori de câte ori este cazul cu toți factorii implicați în asigurarea stării de sănătate a pacientului;
- e) adoptarea unui rol activ față de informarea și educația sanitară a publicului, precum și față de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicației și a altor flageluri;
- f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai înalte standarde de calitate posibile pe baza unui nivel înalt de competență științifică, aptitudini practice și performanțe profesionale, în concordanță cu progresele științelor și practicii farmaceutice;
- g) în exercitarea profesiei farmaciștii trebuie să dovedească loialitate și solidaritate unii față de alții în orice împrejurare, să își acorde colegial ajutor și asistență pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
- h) farmaciștii trebuie să se comporte cu cinste și demnitate profesională și să nu prejudicieze în niciun fel profesia de farmacist sau să submineze încrederea publică în aceasta.

În situațiile în care în rezolvarea unei probleme alegerea soluției nu este prevăzută în normele legale, farmacistul trebuie să ia o decizie concordantă cu etica profesiei și să își asume responsabilitatea.

Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul este obligat să își păstreze libertatea și independența profesională conform jurământului profesiei.

Colegiul Farmaciștilor din România garantează menținerea standardelor profesionale la cel mai înalt nivel posibil, în scopul ocrotirii sănătății publice, prin supravegherea respectării de către farmaciști a îndatoririlor profesionale și a eticii profesionale, precum și prin apărarea independenței, onoarei și demnității profesionale.

Standarde deontologice

ART. 48.Responsabilitatea personală și independența farmaciștilor

(1) Indiferent de sfera de activitate, farmacistul trebuie să aibă în centrul atenției sale binele pacientului și al publicului în general.

(2) Farmacistul este răspunzător pentru toate deciziile sale profesionale, indiferent de responsabilitățile asumate în exercitarea profesiei sale.

(3) În vederea îndeplinirii dispozițiilor de mai sus, farmacistul, în timpul exercitării actului profesional, este obligat să respecte următoarele reguli:

- a) să își exercite profesia în conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevăzute de regulile de bună practică din domeniul său de activitate;
- b) să își îndeplinească îndatoririle profesionale cu competență, în termenele stabilite;
- c) să profeseze doar în acele posturi în care i se permite să își respecte îndatoririle esențiale ca farmacist, libertatea de decizie și independență profesională;
- d) să accepte acele posturi pentru care are competența și disponibilitatea necesare pentru a îndeplini cu succes îndatoririle profesionale. În acest sens trebuie să se informeze asupra specificului activității, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiunii la standardele necesare;
- e) să își îndeplinească personal atribuțiile și la nevoie să delege o persoană competentă autorizată pentru îndeplinirea anumitor activități profesionale, asumându-și răspunderea;
- f) să informeze imediat o persoană responsabilă în cazul în care nu își poate îndeplini îndatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp măsuri de remediere;

- g) să raporteze medicului prescriptor sau autorităților competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, în scopul optimizării tratamentelor;
 - h) să se abțină să critice sau să condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apelează la serviciile sale;
 - i) să acorde servicii în mod egal pentru toți pacienții, fără discriminare, în ordinea solicitării acestora, cu excepția situațiilor de urgență;
 - g) să raporteze medicului prescriptor sau autorităților competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, în scopul optimizării tratamentelor;
 - k) să nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care îi intră în atribuții, conform legii.
- (4) Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii către pacient atunci când refuzul este justificat de interesul sănătății pacientului.
- (5) Înainte de a-și asuma o funcție de conducere, farmacistul trebuie să se autoevalueze și să se asigure că este capabil să îndeplinească toate responsabilitățile acestei funcții.
- (6) În exercitarea funcției, farmacistul-șef are următoarele obligații:
- a) trebuie să se informeze asupra tuturor aspectelor și cerințelor legate de funcția pe care o îndeplinește;
 - b) trebuie să se asigure că toți membrii personalului aflat în subordinea sa sunt informați asupra atribuțiilor profesionale pe care trebuie să le îndeplinească;
 - c) trebuie să transmită instrucțiunile clar pentru a împiedica orice risc de eroare; în măsura posibilităților, el va transmite în scris proceduri standard de operare;
 - d) se asigură că membrii personalului aflat în subordinea sa își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu prevederile legale, dar și cu competența și aptitudinile personale;
 - e) trebuie să respecte independența profesională a farmaciștilor din subordine;
 - f) se asigură că echipamentele, localul și utilitățile de la locul de muncă sunt menținute la standardele acceptate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților profesionale;
 - g) se asigură că toate activitățile profesionale desfășurate sub controlul său, precum și cele exercitate de el personal sunt supuse asigurării de răspundere profesională;
 - h) se asigură că toate măsurile privind păstrarea confidențialității sunt efective;
 - i) are datoria să notifice colegiului pe raza căruia își desfășoară activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori funcția sa;
 - j) trebuie să accepte, în măsura posibilităților, elevi și studenți pentru îndeplinirea stagiului de practică în unitatea pe care o conduce.

ART.49.Competența profesională

- (1) Farmacistul trebuie să își asigure și să își mențină la un înalt nivel pregătirea profesională, prin actualizarea permanentă a cunoștințelor în aria sa profesională, în scopul îndeplinirii atribuțiilor cu competența necesară.
- (2) În vederea actualizării permanente a cunoștințelor profesionale, farmacistul este obligat:
- a) să își planifice și să participe la formele de pregătire profesională organizate sau acreditate de Colegiul Farmaciștilor din România;
 - b) să evalueze și să aplice în practica curentă cunoștințele actualizate permanent;
 - c) să ateste cu documente doveditoare pregătirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesională acceptate, atunci când acest lucru îi este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este înregistrat.

ART.50.Confidențialitatea

- (1) Farmacistul are datoria de a respecta și proteja informația profesională.
- (2) Farmacistul trebuie să respecte și să protejeze confidențialitatea informațiilor referitoare la pacienți, obținute în cursul activităților profesionale.
- (3) Informațiile pot fi dezvăluite în următoarele cazuri:
- a) când pacientul și-a dat consimțământul scris;
 - b) când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de sănătate nu permite aceasta;

- c) când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general;
 - d) stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată;
 - e) în alte situații prevăzute de lege.
- (4) Farmacistul nu trebuie să dezvăluie, decât cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informație referitoare la practica prescrierii acestuia.
- (5) Farmacistul trebuie să protejeze informația profesională internă, respectând următoarele reguli:
- a) să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității în care își desfășoară activitatea, decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;
 - b) să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea și utilizarea acestora;
 - c) să asigure protecția informațiilor la operațiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

ART.51.Relatiile de colaborare ale farmacistului

- (1) În exercitarea profesiei, farmacistul are datoria ca în interesul bolnavului și al pacientului în general să colaboreze cu toți confrății săi. În acest sens:
- a) toți farmaciștii își acordă ajutor reciproc și consultanță pentru realizarea îndatoririlor profesionale;
 - b) farmaciștii își rezolvă singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; dacă nu reușesc, fac apel la comisia de litigii a colegiului;
 - c) farmacistul trebuie să își trateze toți colaboratorii cu respect, bunăvoință și colegialitate;
 - d) farmacistul trebuie să dovedească în orice împrejurare solidaritate față de colegii săi și loialitate față de corpul profesional și profesia de farmacist.
- (2) În interesul pacientului și al publicului în general, farmacistul trebuie să colaboreze cu medicul și cu alți membri ai echipei de sănătate. În acest sens:
- a) farmacistul colaborează activ cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului pacientului la timp, în parametrii optimi și în interesul acestuia;
 - b) în colaborarea sa cu medicul, farmacistul se va abține de la orice înțelegere în scop material sau de altă natură care ar avea drept rezultat încălcarea dreptului pacientului;
 - c) farmacistul trebuie să se abțină de la orice fapt care ar putea aduce prejudicii demnității și imaginii medicului sau altor membri ai profesiunilor sanitare, pentru a nu crea neîncredere pacientului.

ART.52.Concurența neloială

- (1) Farmacistul nu trebuie să utilizeze mijloacele concurenței neloiale în vederea obținerii unor avantaje materiale sau de altă natură.
- (2) Se consideră a fi practici neloiale, fără a fi limitative, următoarele activități:
- a) atragerea pacienților prin oferirea de avantaje materiale sau reclamă mincinoasă;
 - b) folosirea de funcția deținută sau de mandatul încredințat în cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienți.
- (3) Este sancționabilă denunțarea nejustificată și în scop concurențial a colegilor.

ART.53.Publicitatea

- (1) Orice informație furnizată publicului de către farmacist în legătură cu serviciile de sănătate oferite trebuie să fie corectă, decentă, legală și onestă.
- (2) Orice informație și material promoțional cu privire la serviciile profesionale trebuie să fie în concordanță cu rolul farmacistului în promovarea sănătății.
- (3) Pe tot timpul exercitării profesiei, farmacistul trebuie să se asigure că acțiunile de promovare a medicamentelor, în care este implicat sau care au loc în unitățile în care el lucrează, sunt în conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor.

ART.54.Servicii farmaceutice de urgență

- (1) Pentru asigurarea continuității asistenței cu medicamente a populației, farmaciștii trebuie să furnizeze, în condițiile legii, servicii farmaceutice de urgență.
- În cazuri urgente, farmacistul trebuie să acorde asistență pacienților, dacă este solicitat, și în afara programului farmaciei

ART.55.Incompatibilități

(1) Se recunoaște ca activitate profesională activitatea desfășurată în mod legal de farmaciști în unul sau mai multe dintre domeniile următoare:

- a) prepararea formelor farmaceutice ale medicamentelor;
- b) fabricarea și controlul medicamentelor;
- c) controlul medicamentelor într-un laborator pentru controlul medicamentelor;
- d) depozitarea, conservarea și distribuirea medicamentelor angro;
- e) prepararea, controlul, depozitarea și distribuția medicamentelor în farmacii deschise publicului;
- f) prepararea, controlul, depozitarea și eliberarea medicamentelor din farmaciile de spital;
- g) acordarea de informații și consultanță privind medicamentele.

(2) Farmacistul, în conformitate cu pregătirea sa universitară, este competent să exercite și alte activități profesionale, precum:

- a) colaborare cu medicul pentru stabilirea și urmărirea terapiei pacientului;
- b) farmacovigilență;
- c) fabricarea, controlul, depozitarea, conservarea și distribuția produselor din plante, suplimentelor nutritive, produselor igienico-cosmetice, dispozitivelor medicale, medicamentelor de uz veterinar, substanțelor farmaceutice active și auxiliare;
- d) analize în laboratoare de biochimie, toxicologie și igienă a mediului și alimentelor;
- e) marketing și management farmaceutic;
- f) activități didactice, cercetare sau administrație sanitară.

(3) În toate activitățile prevăzute la alin. (1) farmacistul are deplină răspundere și drept de decizie.

Exercitarea profesiei de farmacist este incompatibilă cu:

- a) exercitarea concomitentă a profesiei de medic;
- b) starea de sănătate fizică sau psihică necorespunzătoare pentru exercitarea profesiei de farmacist;
- c) comerciant persoană fizică;
- d) exercitarea unor activități contrare legii sau bunelor moravuri;
- e) calitatea de lucrător comercial sau agent comercial;
- f) angajat al altor unități decât cele care au ca obiect de activitate serviciile farmaceutice, cercetarea farmaceutică, producția ori distribuția de medicamente sau activitățile prevăzute alin. (2).

CAPITOLUL VI

NORME DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ SPECIFICE PROFESIEI DE BIOLOG, CHIMIST ȘI BIOCHIMIST DIN SISTEMUL SANITAR

ART.56. Calitate și excelență

(1) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) pune cunoștințele sale în ceea ce privește capacitatea de diagnostic de laborator (inclusiv indicația pentru analize, fiabilitatea rezultatelor, interpretarea rezultatelor și cercetarea științifică) în slujba serviciului de diagnostic, tratament și prevenire a bolilor omului.

(2) Activitatea profesională a Specialistului în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) se realizează cu respectarea principiilor cuprinse în legislația specifică, a principiilor și standardelor cuprinse în prezentul Cod de Etică și a reglementărilor interne conform legii ale OBBCSSR.

(3) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) trebuie să cunoască și să respecte de asemenea legislația relevantă în domeniul specializării în care își desfășoară activitatea.

ART.57.Dezvoltarea profesională continuă

(1) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) trebuie să:

- a) mențină și să dezvolte competența sa la cel mai înalt nivel de calitate în toate domeniile relevante (științifice și practice) cu privire la evoluțiile de îngrijire a sănătății, în general și în domeniul Chimiei Clinice și Medicină de laborator, în special, prin participarea în mod regulat la cursuri de formare

profesională relevante și la alte programe de pregătire și dezvoltare profesională continuă, pe întreaga durată a activității profesionale și în timpul exercitării profesiei sale;

b) accepte sarcini /misiuni numai în domeniul său de competență; dincolo de aceste limite, el va lucra în colaborare cu experții corespunzători;

c) să se informeze continuu asupra codurilor de practică legale care afectează munca Specialistului în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar). Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) trebuie să-și mențină angajamentul față de profesia sa din domeniul Chimiei Clinice și al Medicinii de Laborator, acela de a lua parte la activitățile societăților sale științifice, în special ale celor care promovează profesia și contribuie la formarea profesională continuă a membrilor lor.

ART.58.Conformitatea cu coduri de etică și conduită

(1)Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) trebuie să respecte nu numai prevederile prezentului Cod de conduită, dar și legislația sau orice alte coduri de practică și standarde legate de activitatea sa profesională , care sunt aplicate în țara în care lucrează.

(2)OBBCSSR garantează menținerea standardelor profesionale la cel mai înalt nivel posibil, în scopul ocrotirii sănătății publice, prin vizarea anuală a certificatului de membru și prin supravegherea respectării de către Specialistul în Chimie Clinica si Medicina de laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) a îndatoririlor profesionale, a eticii profesionale și morale, precum și prin apărarea independenței, onoarei și demnității profesionale și umane a membrilor săi.

ART.59.Onestitate și integritate

(1)Integritatea profesională și onestitatea intelectuală a Specialistului în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) sunt o garanție a imparțialității sale de analiză, judecată și decizie.

(2)Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator, (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar), trebuie să evite în orice moment, înșelăciunea în ceea ce privește cunoștințele sale profesionale și științifice, cum ar fi fraudă, plagiatul, tănuirea, omisiunea necorespunzătoare a informațiilor precum și exprimarea opiniilor incorecte sau care induc în eroare activitatea clinică, în cercetare sau în activitatea organizației profesionale OBBCSSR.

(3)Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) nu va accepta nici o obligație care-l aduce în conflict cu independența sa profesională.

(4)În special, Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) se angajează de a:

a) nu solicita sau accepta cadouri, avantaje pecuniare sau beneficii din industria medicamentelor sau industria de diagnostic, inclusiv sponsorizări de la promoțiile de vânzare, participarea la manifestări științifice naționale sau internaționale, simpozioane, conferințe, congrese, ș.a, cu excepția cazului în care sponsorizarea este subordonată scopului principal al practicării profesiei în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) și nu se extinde la alte persoane din afara sferei profesionale.

b) nu accepta sprijin financiar din partea industriei, direct sau indirect, altul decât pentru evenimente cu scopuri pur profesionale și științifice care trebuie să fie întotdeauna subordonate obiectivului științific principal al evenimentului științific și nu trebuie să fie extinse la alte persoane în afara profesioniștilor din domeniul sănătății.

ART.60.Relația cu alte persoane

(1)Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) acționează în permanență cu cinste, curtoazie și integritate în relațiile sale cu pacienții și alte persoane, inclusiv colegii din domeniul profesional.

(2)Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) nu trebuie să se angajeze în nici o activitate sau comportament care ar putea discredita profesia sau a submina încrederea publică în profesie.

(3) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) nu trebuie să se angajeze în nicio acțiune desfășurată pe ascuns, prin intrigi, uneltiri, injurii, minciuni, prin orice mijloace, împotriva unui coleg de muncă, împotriva unui membru al organizației profesionale OBBCSSR, împotriva unui membru al unui organ de conducere al OBBCSSR, împotriva unui organ de conducere al OBBCSSR sau împotriva OBBCSSR în ansamblul său, care afectează individual:

- un Specialist în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar),
- un membru al OBBCSSR,
- un grup de membri ai OBBCSSR, un organ de conducere al OBBCSSR sau care afectează OBBCSSR în ansamblul său.

(4) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) dovedit cu documente în cadrul organelor abilitate ale OBBCSSR că încalcă legile în vigoare, Codul de Etică și Deontologie profesională al Biochimistilor, Biologilor și Chimiștilor în sistemul sanitar din România, Statutul OBBCSSR și orice alte Norme sau Regulamente aplicabile, este suspendat din funcția de membru al OBBCSSR până la dovedirea nevinovăției sale prin decizia finală a unei instanțe judecătorești.

(5) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) nu trebuie să abuzeze de poziția sa profesională pentru a stabili relații nepotrivite cu pacienții, pentru a convinge pacienții să îi dea sau împrumute bani sau beneficii, pentru a recomanda tratamente sau investigații care nu sunt în interesul superior al pacientului, sau de a nu recomanda sau efectua investigații sau tratamente medicale care nu intră în sfera sa de competență.

(6) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) trebuie să raporteze angajatorilor sau organismelor de reglementare cazurile în care el consideră că un coleg din sănătate are un comportament inadecvat sau performanța lui este o amenințare la adresa sănătății unui pacient.

ART.61. Independența și imparțialitatea

(1) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) trebuie să-și exercite judecata profesională în cadrul responsabilităților sale imparțial și obiectiv, după luarea în considerare a tuturor circumstanțelor relevante, în interesul pacientului său, fără presiuni din surse externe sau conflicte de interese.

(2) El trebuie să se asigure de asemenea că interesele participanților la cercetare sunt protejate. Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) va servi fiecare pacient în parte la cele mai înalte standarde ale capacității profesionale și va furniza publicului larg informații, în cadrul domeniului său de competență, pentru a permite o înțelegere corectă a problemelor de sănătate de interes public.

ART.62. Confidențialitatea

(1) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator, (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar), fără a aduce atingere legislației privind viața privată aplicabile în țara în care lucrează, este obligat să respecte confidențialitatea informațiilor obținute de către acesta în activitatea sa profesională.

(2) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) nu trebuie să utilizeze abuziv aceste informații, are datoria de a respecta și proteja informația profesională și are datoria să protejeze informația profesională internă, respectând următoarele reguli:

a) să nu permită accesul terților la informații privind activitatea unității în care își desfășoară activitatea decât cu acordul scris al angajatorului sau în alte situații prevăzute de lege;

b) să respecte cerințele legale de protecție a informațiilor privind acumularea și utilizarea acestora;

c) să asigure protecția informațiilor la operațiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

(3) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) trebuie să se asigure că informațiile despre un pacient nu sunt divulgate altor persoane decât în anumite situații, ca de exemplu altor profesioniști de sănătate implicați în îngrijirea pacientului, și, acolo unde este posibil, cu consimțământul informat al pacientului. (4) Specialistul în Chimie Clinică și

Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) poate dezvălui informații în următoarele cazuri:

- a) când pacientul și-a dat consimțământul scris;
- b) când tutorele pacientului a consimțit în scris, dacă vârsta pacientului sau starea sa de sănătate nu permite aceasta;
- c) când este necesar pentru a preveni afectări majore sau punerea în pericol a sănătății pacientului, a unei terțe persoane sau a publicului în general;
- d) stabilirea vinovăției în cazul săvârșirii unor infracțiuni, la solicitarea instanței de judecată;
- e) în alte situații prevăzute de lege.

ART.63. Conflictul cu convingerile morale și etice

(1) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) nu este obligat să ofere un serviciu profesional dacă acesta este în conflict cu propriile convingeri morale sau religioase, dar trebuie să respecte convingerile morale, religioase și culturale ale pacienților.

(2) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) furnizând un serviciu de sănătate, trebuie să înlăture convingerile religioase personale, culturale, fiziologice sau de altă natură și să asigure un acces echitabil la serviciile sale tuturor celor în drept să le folosească.

ART.64. Delegația (Delegarea) și supravegherea

(1) Ca șef și/sau membru al echipei care lucrează în Chimie Clinică și Medicină de laborator, Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar), având în vedere circumstanțele speciale ale situației în cauză, trebuie să:

- a. obțină o definiție clară a serviciilor solicitate de el și / sau echipa sa;
- b. se asigure că toate activitățile în laborator sunt organizate și executate cât mai exact și cât mai repede posibil;
- c. protejeze securitatea și bunăstarea colegilor săi, natura și mediul înconjurător;
- d. respecte superiorii, colegii și subordonații prin luarea în considerare a cerințelor și aspirațiilor lor, cu condiția ca acestea să respecte legile și etica profesiilor lor;
- e. depună eforturi pentru un nivel ridicat de realizare tehnică a sarcinilor sale, să contribuie și să promoveze un mediu sănătos și plăcut pentru colegii săi;
- f. se asigure că în cazul în care o sarcină este delegată unei persoane, aceasta are cunoștințele, aptitudinile și competențele necesare pentru a întreprinde această sarcină în mod eficient și eficace și este supravegheată corespunzător;
- g. să comunice echipei medicale orice aspect referitor la activitatea sa profesională care poate influența activitatea clinică.

ART.65. Asigurarea profesională

(1) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) trebuie să aibă o formă de asigurare în ceea ce privește răspunderea potențială față de pacienți și, după caz, terțe părți, care decurg din activitatea profesională.

(2) Acest lucru ar trebui să fie la un nivel suficient pentru a garanta că o reclamație justificată ar fi în mod corespunzător compensată.

(3) Această asigurare poate fi efectuată printr-un angajament național pentru serviciile furnizate de stat, de către un angajator, prin calitatea de membru al unei organizații profesionale sau de un practician individual.

(4) În mod excepțional, printr-un angajament prealabil formal, riscul poate fi suportat de către destinatarul serviciului în statele membre în care legislația permite un astfel de aranjament. (5) Pacientul ar trebui să fie conștient de aceste acorduri.

ART.66. Publicitatea

- (1) Publicitatea pentru Specialiștii în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biologi, chimiști și biochimiști din sistemul sanitar) atât în sectorul sănătății publice cât și în cel privat variază considerabil în statele membre ale Uniunii Europene. În statele membre ale Uniunii Europene în care publicitatea la serviciile unui specialist din sănătate este permisă, orice formă de publicitate trebuie să fie corectă, onestă, legală, decentă și trebuie să se concentreze exclusiv pe serviciile profesionale oferite.
- (2) Specialistul în Chimie Clinică și Medicină de Laborator (biolog, chimist și biochimist din sistemul sanitar) trebuie să se abțină de la orice procedee sau mijloace contrare demnității profesionale, care ar prejudicia dreptul pacientului de a-și alege singur furnizorul de servicii de laborator medical.

CAPITOLUL VII

NORME DE ETICĂ SPECIFICE ASISTENTULUI SOCIAL

ART.67.

- (1) Scopul principal al activității asistentului social este acela de a asista persoanele sau comunitățile aflate în nevoie, implicându-se în identificarea, înțelegerea, evaluarea corectă și soluționarea problemelor sociale
- (2) Asistenții sociali promovează principiile justiției sociale, prevăzute în actele normative cu privire la asistența socială și serviciile sociale.
- (3) Asistenții sociali asigură egalitatea șanselor privind accesul persoanelor asistate la informații, servicii, resurse și participarea acestora la procesul de luare a deciziilor.
- (4) Asistenții sociali respectă și promovează demnitatea individului, unicitatea și valoarea fiecărei persoane.
- (5) Asistentul social nu trebuie să practice, să tolereze, să faciliteze sau să colaboreze la nici o formă de discriminare bazată pe rasă, etnie, sex și orientare sexuală, vârstă, convingeri politice sau religioase, statut marital, deficiență fizică sau psihică, situație materială și/sau orice altă preferință, caracteristică, condiție sau statut.
- (6) Asistentul social sprijină persoanele asistate în eforturile lor de a-și identifica și clarifica scopurile, în vederea alegerii celei mai bune opțiuni.
- (7) Asistenții sociali contribuie la consolidarea relațiilor dintre persoane cu scopul de a promova, reface, menține și/sau îmbunătăți calitatea vieții persoanelor, familiilor, grupurilor, organizațiilor și comunităților.
- (8) Asistenții sociali acționează cu onestitate și responsabilitate față de beneficiari, instituții și societate, în concordanță cu normele deontologice ale profesiei, adoptate de comunitatea profesională prin Colegiu.
- (9) Asistenții sociali trebuie să își desfășoare activitatea numai în aria de competență profesională determinată de calificarea și experiența profesională. Asistenții sociali au obligația de a-și îmbunătăți permanent cunoștințele și deprinderile profesionale și de a le aplica în practică.
- (10) Asistenții sociali contribuie la îmbunătățirea și dezvoltarea bazei de cunoștințe a profesiei.

CAPITOLUL VIII

NORME DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ SPECIFICE CONSILIERULUI JURIDIC

ART. 68. Principii deontologice

- (1) Integritatea și autonomia profesională, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilența, confidențialitatea, organizarea, eficacitatea și perseverența sunt ideile diriguitoare care guvernează activitatea consilierului juridic.
- (2) Îndeplinirea corectă și în timp util a atribuțiilor profesionale conferă substanță principiului integrității profesionale. Consilierii juridici sunt independenți din punct de vedere profesional și se supun numai Constituției României, legii, statutului profesiei și prezentului cod de deontologie profesională.
- (3) Prin independența profesională în sensul prezentului cod se înțelege libertatea de acțiune și de opinie care este limitată doar prin dispoziții legale sau regulamentare aplicabile profesiei de consilier juridic. Corectitudinea și integritatea morală sunt valori fundamentale pe care consilierul juridic este obligat să le respecte atât în timpul serviciului cât și în afara acestuia.

- (4) Rezultatul activitatii consilierului juridic este o consecinta a urmaririi atente si continue a derularii sarcinilor incredintate.
- (5) Datoria fiecarui consilier juridic este sa pastreze secretul datelor si informatiilor de care a luat la cunostinta in virtutea exercitarii profesiei cu exceptia unor dispozitii legale sau statutare contrare.
- (6) Confidentialitatea datelor si informatiilor detinute contribuie la crearea unui climat de siguranta pentru entitatea beneficiara a serviciilor oferite.
- (7) Organizarea riguroasa a activitatii consilierului juridic se face in scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate si eficacitate a muncii.
- (8) Prin discernerea intre serviciul oferit si asteptarile beneficiarului, intre asteptarile personale, profesionale si consecintele economice, in activitatea consilierului juridic primeaza respectarea legii.
- (9) Consilierul juridic este obligat sa depuna efortul necesar pentru realizarea si reusita sarcinilor ce ii revin in exercitarea profesiei.
- (10) Respectarea si aplicarea principiilor enuntate constituie un deziderat si un scop al exercitarii profesiei de consilier juridic.
- (11) Respectarea lor se impune chiar si in afara exercitarii activitatii profesionale, consilierul juridic fiind obligat sa se abtina de la savarsirea de fapte ilegale sau contrarii dispozitiilor statutare ale asociatiei profesionale din care face parte, de natura a aduce atingere principiilor fundamentale, ordinii publice si bunelor moravuri sau demnitatii profesiei.

ART. 69. Conditii de exercitare a profesiei

- (1) Consilierul juridic asigura apararea drepturilor si intereselor legitime ale spitalului in conformitate cu Constitutia si cu legile tarii.
- (2) In virtutea unei pregatirii profesionale deosebite si a stapanirii perfecte a tehnicilor de asistenta, consiliere si reprezentare consilierul juridic trebuie sa dovedeasca o amanuntita cunoastere a problematiei cauzelor supuse spre rezolvare.
- (3) Apartenenta consilierului juridic pe baza unui contract individual de munca la unitatea sanitara, nu aduce atingere indatoririlor sale profesionale, oportunitatii de a alege metodele de lucru sau posibilitatii de luare a unor decizii in plan profesional.
- (4) Consilierului juridic ii este interzis in exercitarea profesiei sa tolereze acte ilegale.
- (5) Consilierul juridic nu se poate prevala de pozitia sa pentru a satisface anumite interese personale. El va refuza orice oferta sau promisiune de avantaje ilegite si se va abtine de la acte care contravin principiilor moralei si celor de ordine publica.
- (6) Consilierul juridic este responsabil de concluziile si actiunile sale in exercitarea profesiei.
- (7) Profesia de consilier juridic se exercita personal de catre consilierul juridic inscris pe Tabloul profesional al consilierilor juridici definitivi sau stagieri, tinut de catre Colegiile Consilierilor Juridici din Romania.
- (8) Consilierul juridic va utiliza cu buna credinta mijloacele tehnice si baza materiala puse la dispozitie de catre beneficiarul serviciilor sale.

ART. 70. Indatoriri profesionale si raporturile dintre consilierii juridici

- (1) Consilierul juridic trebuie sa asigure transparenta activitatii sale in relatiile cu spitalul, precum si cu tertele persoane sub rezerva respectarii obligatiei de confidentialitate. Lipsa de transparenta poate aduce prejudicii grave imaginii profesiei de consilier juridic si este interzisa cu desavarsire.
- (2) Consilierul juridic va evita desfasurarea unor activitati susceptibile de a leza libertatea sa de apreciere a cauzelor incredintate spre rezolvare sau sa fie pus intr-o situatie care poate fi perceputa ca fiind de natura sa lezeze demnitatea profesiei.
- (3) Consilierul juridic va accepta sarcinile pe care le considera compatibile cu competenta si functia sa.
- (4) Consilierul juridic va refuza sarcinile care contravin dispozitiilor legale sau prezentului cod si va lua masurile de precautie necesare pentru a evita situatiile similare.
- (5) Consilierul juridic va evita orice conflict de interese care ar aduce atingere imaginii profesiei de consilier sau a spitalului.
- (6) Nu poate fi considerata evitare de conflict situatia in care consilierul era obligat sa intervina pentru restabilirea legalitatii si nu a intervenit.

(7) Consilierul juridic va respecta specificitatea exercitării profesiei sale și va sustine independența acesteia.

(8) Consilierul juridic va sprijini colegii în exercitarea profesiei, în aplicarea și apărarea prezentului cod. El va răspunde favorabil la cererea de consultanță a acestora și îi va ajuta în situații dificile, în limita posibilităților sale, în special prin rezolvarea unor probleme de ordin deontologic. Consilierul juridic va ține cont de opiniile și practicile colegilor în măsura în care acestea nu contravin principiilor generale cuprinse în prezentul cod.

(9) Se interzice consilierului juridic orice manifestare de concurență neloială iar exercitarea profesiei se face exclusiv pe criterii de competență profesională.

ART. 71. Imaginea profesiei

(1) Relațiile între consilierii juridici se bazează pe respect reciproc și bună credință pentru a constitui un exemplu de integritate a unui corp profesional bine definit.

(2) Consilierul juridic trebuie să promoveze prin comportamentul său în orice circumstanțe o imagine favorabilă profesiei sale.

(3) În acest sens consilierul juridic va constientiza consecințele posibile ale comportamentului său profesional și ale actelor indeplinite în exercitarea profesiei.

(4) Promovarea unei imagini favorabile profesiei se realizează prin asigurarea unei prestații de calitate.

(5) Exercițarea profesiei de consilier impune obligația de largire a orizonturilor cunoașterii profesionale. Consilierul juridic este obligat să-și desfășoare cu maximă atenție activitatea profesională și să dea dovadă de cinste și corectitudine în orice circumstanțe.

Formarea imaginii profesiei de consilier este rezultatul efortului comun al tuturor reprezentanților profesiei de consilier juridic.

Perfecționarea continuă a profesiei de consilier juridic va fi asigurată prin fixarea și respectarea unor obiective clare, în concordanță cu tendințele generale de dezvoltare ale societății.

(6) Obiectivele generale ale profesiei sunt comune tuturor consilierilor juridici și se respectă ca atare.

(7) Celeritatea acțiunilor consilierului juridic este esențială pentru activitatea acestuia, asigurând îndeplinirea în condiții optime a sarcinilor încredințate.

(8) Consilierii juridici vor sprijini eforturile colegilor pentru menținerea unui climat de legalitate și profesionalism în domeniu.

ART. 72. Dispoziții finale

Responsabilitatea profesională a consilierilor juridici este angajată pentru nerespectarea normelor de exercitarea a profesiei stabilite prin lege, statutul profesiei și actele normative în vigoare. Nerespectarea normelor deontologice atrage răspunderea consilierului juridic.

CAPITOLUL IX

NORME DE ETICĂ ȘI CONDUITĂ PROFESIONALĂ SPECIFICE PERSOANELOR CARE DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA DE CONTROL FINANCIAR PREVENTIV

ART. 73 Principii

Principiile pe care trebuie să-și întemeieze activitatea persoanele desemnate să exercite controlul financiar preventiv propriu sunt enunțate mai jos.

a) Supremația Constituției și a legii

Persoana desemnată să exercite controlul financiar preventiv propriu are îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării și să acționeze permanent cu bună-credință.

b) Prioritatea interesului public

Persoana desemnată să exercite controlul financiar preventiv propriu are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal.

c) Competență profesională

Persoana desemnată să exercite controlul financiar preventiv propriu trebuie să cunoască și să aplice cu consecvență și fermitate prevederile legale în domeniu, asigurând legalitatea și regularitatea proiectelor de operațiuni ce fac obiectul vizei, precum și încadrarea acestora în limitele creditelor bugetare și/sau ale creditelor de angajament. În acest scop, aceasta are obligația să cunoască în permanență toate

reglementările legale specifice domeniului în care își exercită atribuțiile de acordare a vizei de control financiar preventiv propriu.

d) Integritate

Persoana desemnată să exercite controlul financiar preventiv propriu are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu integritate, responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate.

e) Independență decizională în condițiile separării atribuțiilor

Persoana desemnată să exercite controlul financiar preventiv propriu este independentă în luarea deciziilor și acestea nu i se poate impune, în niciun fel, acordarea sau refuzul vizei de control financiar preventiv propriu. Pentru actele sale, întreprinse cu bună-credință, în exercitarea atribuțiilor sale și în limita acestora, cu respectarea prevederilor legale, persoana respectivă nu poate fi sancționată sau schimbată din această activitate.

f) Obiectivitate

În exercitarea activității de control financiar preventiv propriu și, mai ales, în luarea deciziei de a acorda sau respinge viza, persoana desemnată trebuie să verifice sistematic și temeinic proiectele de operațiuni, să nu cedeze unor prejudecăți, presiuni sau influențe ce i-ar putea afecta aprecierea corectă a acestora, să dea dovadă de imparțialitate, să aibă o atitudine neutră, lipsită de subiectivism.

g) Probitate morală

Persoana desemnată să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu trebuie să fie de o probitate morală recunoscută, să aibă o conduită corectă, să dea dovadă de comportare profesională ireproșabilă, la nivelul celor mai înalte standarde. Aceasta trebuie să aibă o comportare demnă în societate, să își desfășoare activitatea astfel încât să aibă o bună reputație.

h) Confidențialitate

Persoana desemnată să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu este obligată să păstreze secretul de stat, secretul de serviciu, după caz, în legătură cu conținutul proiectelor de operațiuni ce fac obiectul vizei, să nu divulge în niciun fel informațiile unei terțe persoane, cu excepția cazurilor în care este autorizată în mod expres de către cei în drept sau în situația în care furnizarea informației reprezintă o obligație legală sau profesională.

i) Libertatea gândirii și a exprimării

Persoana desemnată să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri.

ART.74.Norme de conduită

a) Loialitatea față de entitatea publică

(1) Persoana desemnată să exercite activitate de control financiar preventiv propriu are obligația de a apăra în mod loial prestigiul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea. (2) Activitățile zilnice vor fi executate cu diligența unui bun proprietar, pentru a proteja fondurile și patrimoniul public.

(3) Persoana desemnată trebuie să cunoască și să contribuie proactiv la îndeplinirea misiunii și a obiectivelor entității publice.

(4) Interesul public și cel al entității publice trebuie să primeze față de interesul personal, în luarea deciziilor.

(5) Persoana desemnată nu va exprima în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea entității publice în care își desfășoară activitatea, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual.

(6) De asemenea, nu va acorda asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau a entității publice în care își desfășoară activitatea.

(7) Persoana desemnată nu va dezvălui informațiile la care are acces în exercitarea CFPP, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției, ori ale unor persoane fizice sau juridice.

b) Asigurarea unui serviciu de calitate și în conformitate cu legea

(1) Activitatea de control financiar preventiv propriu este o componentă importantă a sistemului de control intern managerial, împreună cu auditul intern. În acest sens, persoana desemnată trebuie să cunoască,

să susțină și să contribuie activ la îmbunătățirea continuă a sistemului de control intern managerial, pentru a proteja fondurile publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei și pentru a asigura respectarea legii, a reglementărilor și deciziilor conducerii.

(2) În primul rând, propriile activități trebuie să se desfășoare în conformitate cu prevederile legale și cu procedurile interne.

(3) În al doilea rând, persoana desemnată trebuie să colaboreze cu compartimentele de specialitate într-o manieră politicoasă și corect fundamentată în privința obligației acestora de a respecta forma de întocmire și conținutul bine documentat, atât a proiectului de operațiune supus vizei, cât și a documentelor justificative.

c) Îndeplinirea atribuțiilor de serviciu

(1) Persoana desemnată să exercite activitatea de CFPP își desfășoară activitatea zilnică acționând cu integritate și competență, sub deviza legalității și a regularității.

(2) Persoana desemnată respectă și contribuie la îmbunătățirea permanentă a procedurii și metodologiei de lucru specifice, aprobate de conducătorul entității publice.

(3) Își desfășoară activitățile zilnice, într-o manieră ordonată, eficientă și eficace, asigură o bună comunicare, o bună gestiune a documentelor și evitarea oricăror blocaje în verificarea proiectelor de operațiuni supuse controlului CFPP.

(4) Decizia de acordare sau refuz de viză trebuie să se ia cu obiectivitate, în baza unei analize detaliate, bazate pe legalitate și regularitate.

(5) Persoana desemnată să exercite activitatea de CFPP colaborează într-o manieră pro-activă, bazată pe respect, atât cu personalul ierarhic superior, cât și cu cel din subordine în scopul stabilirii unor sarcini clare, strâns relaționate cu obiectivele postului, astfel încât să se realizeze o deplină concordanță între conținutul sarcinilor și conținutul obiectivelor postului.

(6) În relațiile cu personalul din entitatea publică în care își desfășoară activitatea, precum și cu persoanele fizice sau juridice, persoana desemnată este obligată să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.

(7) Nu este permis să se aducă atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul entității publice în care își desfășoară activitatea, sau a persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea atribuțiilor de serviciu, prin întrebuintarea unor expresii jignitoare, prin dezvăluirea unor aspecte ale vieții private sau prin formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.

(8) Persoana desemnată are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând entității publice numai pentru desfășurarea activităților de serviciu.

d) Independența în luarea deciziilor

(1) Persoana desemnată să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu este independentă în luarea deciziilor cu privire la exercitarea vizei, deci nu acceptă impunerea în niciun fel a acordării sau refuzului vizei de control financiar preventiv propriu.

(2) În cazul în care se exercită presiuni asupra persoanei desemnate de a acționa contrar cadrului legal în vigoare, aceasta va raporta consilierului de etică din entitatea publică și entității ierarhic superioare, cu avizul căreia s-a făcut desemnarea.

e) Incompatibilități și conflicte de interese

(1) Persoanele desemnate să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu au obligația să respecte regimul juridic al incompatibilităților și al conflictelor de interese prevăzute pentru funcționarii publici, astfel cum sunt reglementate acestea prin Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Nu pot fi desemnate să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu persoanele decăzute din dreptul de a mai exercita o funcție publică, aflate în perioada de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică respectivă, pe baza unei constatări de conflict de interese emisă de Agenția Națională de Integritate și rămasă definitivă și nici persoanele aflate în curs de urmărire penală, de judecată sau care au fost condamnate pentru fapte privitoare la abuz în serviciu, fals, uz de fals, înșelăciune, dare sau luare de mită și alte infracțiuni prin care au produs daune patrimoniului persoanelor fizice sau juridice.

- (3) Dacă în cazul urmăririi penale, al judecării sau după condamnare a intervenit amnistia, persoana în cauză nu poate să fie desemnată pentru exercitarea activității de control financiar preventiv propriu timp de 2 ani de la data aplicării amnistiei.
- (4) Persoana căreia i s-a suspendat condiționat executarea pedepsei nu poate să exercite această activitate în cursul termenului de încercare și pe parcursul a 2 ani de la expirarea acestui termen.
- (5) Nu pot fi desemnate pentru exercitarea controlului financiar preventiv propriu persoanele care sunt soți sau rude de gradul I cu conducătorul entității publice pe lângă care urmează să exercite această activitate și nici acele persoane care pot să se afle într-o situație de conflict de interese în legătură cu operațiunile care îi sunt supuse pentru exercitarea controlului financiar preventiv propriu.
- (6) Persoana desemnată să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu nu poate fi implicată, prin sarcinile de serviciu, în aprobarea și efectuarea operațiunilor supuse controlului financiar preventiv propriu.
- (7) Persoana desemnată să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu nu poate verifica proiectele de angajamente legale și ordonanțări de plată privind achiziții publice, dacă a făcut parte din comisia de evaluare a ofertelor pentru atribuirea contractului de achiziție publică, achiziție sectorială sau de concesiune de lucrări ori servicii.
- (8) Persoana desemnată să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu are obligația de a informa de îndată, în scris, pe conducătorul entității publice, în cazul în care se găsește într-una din situațiile de incompatibilitate, urmând să se abțină de la orice activitate legată de controlul financiar preventiv propriu, până la desemnarea de către conducător a unei alte persoane care să îndeplinească atribuțiile respective sau remedierea, în alt mod, a situației apărute. În termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data luării la cunoștință, conducătorul este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a controlului financiar preventiv propriu și pentru ieșirea din situația de incompatibilitate și/sau de conflict de interese a persoanei respective.
- (9) Persoana desemnată nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea CFPP ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

f) Libertate de opinie și activitate publică

- (1) Persoana desemnată să exercite activitatea de control financiar preventiv propriu respectă libertatea opiniilor și nu se lasă influențată de considerente personale sau de popularitate.
- (2) În exprimarea opiniilor, persoanele desemnate trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.
- (3) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se face de către persoana desemnată prin intermediul ofițerului de presă din entitatea publică, dacă există, sau direct de către aceasta, în măsura în care au fost desemnați în acest sens de conducătorul entității publice.
- (4) Dacă participă la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, persoanele desemnate să exercite CFPP trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducătorul entității publice în care își desfășoară activitatea.
- (5) În cazul în care nu au un mandat, persoanele desemnate pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al entității publice în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

g) Conduită în cadrul relațiilor internaționale

- (1) Persoana desemnată care reprezintă entitatea publică în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și entității publice pe care o reprezintă.
- (2) În deplasările externe, persoana desemnată este obligată să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol. Este interzisă încălcarea legilor și obiceiurilor țării gazdă.

CAPITOLUL X

MONITORIZAREA, COORDONAREA SI CONTROLUL APLICARII NORMELOR DE ETICĂ ȘI CONDUITA PROFESIONALĂ PENTRU PERSONALUL CONTRACTUAL

ART.75.Coordonarea și controlul normelor etice și de conduită profesională pentru personalul contractual

(1) Instituțiile publice au obligația de a coordona, controla și monitoriza respectarea normelor de conduită de către personalul contractual, din aparatul propriu sau din instituțiile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate, cu respectarea prevederilor în domeniul legislației muncii și a legislației specifice aplicabile.

(2) Normele de conduită sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul autorităților și instituțiilor publice.

(3) În scopul îndeplinirii corespunzătoare a activităților prevăzute anterior, instituțiile publice:

- urmăresc aplicarea și respectarea în cadrul autorităților și instituțiilor publice a prevederilor prezentului cod referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute;
- soluționează petițiile și sesizările primite privind încălcarea prevederilor prezentului cod referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute sau le transmite spre soluționare organului competent, conform legii;
- elaborează analize și rapoarte privind respectarea prevederilor prezentului cod referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute;
- asigură informarea publicului cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului contractual în exercitarea funcției;
- asigură informarea personalului contractual propriu cu privire la conduita ce trebuie respectată;
- colaborează cu organizațiile neguvernamentale care au ca scop promovarea și apărarea intereselor legitime ale cetățenilor în relația cu personalul din administrația publică.

ART.76.Soluționarea sesizărilor cu privire la încălcarea normelor etice și de conduită de către personalul contractual

(1)Sesizările cu privire la încălcarea normelor etice și de conduită de către personalul contractual sunt analizate și soluționate cu respectarea prevederilor în domeniul legislației muncii.

(2)Conducerea Spitalului Municipal Carei poate fi sesizată de orice persoană cu privire la încălcarea prevederilor prezentului Cod de către angajații contractuali, constrângerea sau amenințarea exercitată asupra angajatului contractual pentru a-l determina să încalce dispozițiile legale în vigoare ori să le aplice necorespunzător.

(3)Sesizarea prevăzută la aliniatul anterior nu exclude sesizarea organului disciplinar sau penal competent, potrivit legii.

(4)Angajații contractuali nu pot fi sancționați sau prejudiciați în nici un fel pentru sesizarea cu bunăcredință a organelor disciplinare competente, în condițiile legii.

(5)Conducerea Spitalului Municipal Carei va verifica actele și faptele pentru care au fost sesizate, cu respectarea confidențialității privind identitatea persoanei care a făcut sesizarea.

(6)Rezultatele activității de centralizare a sesizărilor sau petițiilor se consemnează într-un raport pe baza căruia Conducerea Spitalului Municipal Carei va formula recomandări cu privire la modul de corectare a deficiențelor constatate.

Recomandările Conducerii Spitalului Municipal Carei vor fi comunicate:

1. angajatului contractual sau persoanei care a formulat sesizarea;
2. angajatului contractual care face obiectul sesizării;

ART.77.Asigurarea transparenței cu privire la respectarea normelor etice și de conduită

(1)Instituțiile publice întocmesc rapoarte anuale cu privire la respectarea normelor de conduită de către personalul contractual din aparatul propriu sau din instituțiile aflate în subordine, coordonare ori sub autoritate.

(2)Raportul anual cu privire la respectarea normelor de conduită de către personalul contractual se transmite ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, de către personalul cu atribuții.

(3)Formatul și informațiile se stabilesc prin ordin al ministrului cu atribuții în domeniul administrației publice.

(4)Raportul trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

- numărul și obiectul sesizărilor privind cazurile de încălcare a normelor de conduită profesională;
 - categoriile și numărul de angajați contractuali care au încălcat normele de conduită morală și profesională;
 - cauzele și consecințele nerespectării prevederilor referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute;
 - măsurile de prevenire și/sau, după caz, sancțiunile aplicate.
- (5) Raportul se publică pe pagina de internet a spitalului .

CAPITOLUL XI

DISPOZIȚII FINALE

ART.78.Reguli privind răspunderea personalului Spitalului Municipal Carei

Încălcarea dispozițiilor prezentului cod constituie abatere și atrage răspunderea disciplinară a personalului, în condițiile legii, care nu exclude răspunderea civilă, penală, administrativă sau materială. Comisiile interne cu atribuții disciplinare au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare în condițiile Legii nr. 53/2003 privind Codul muncii, republicată, cu modificările ulterioare. În cazurile în care faptele savârșite intrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente. Personalul contractual răspunde patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

ART.79.Asigurarea publicității

Pentru informarea cetățenilor, se va asigura afișarea Codului de conduită pe pagina web a Spitalului Municipal Carei.

ART.80.Intrarea în vigoare

Prezentul cod a fost aprobat în ședința Comitetului Director al Spitalului Municipal Carei prin Procesul Verbal nr. 8708/09.07.2025, în ședința Consiliului Etic al Spitalului Municipal Carei prin Procesul Verbal nr. 9/03.06.2025, și intră în vigoare în data de 10.07.2025.